

VZPOMÍNÁME DNEŠNÍHO VÝROČÍ

SPECIAL EDITION:

OCTOBER 28, 1918-1983: 65 YEARS SINCE THE FIRST FREE
CZECHOSLOVAK REPUBLIC WAS DECLARED

TELEFONY,
749-1891
749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, ILL.
60401

DENNÍ HLASATEL

THE ONLY CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

CZECHOSLOVAK DAILY HERALD

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT BERWYN, ILLINOIS

★ ★ ★ ★
\$1.50
special
edition
price
★ ★ ★ ★

ROČNÍK VOL. XCII
USPS 153-720

ČÍSLO NO. 43

SUNDAY OCTOBER 30.
NEDĚLE 30. ŘÍJNA 1983

Generál Rostislav Štefánik

Prezident T. G. Masaryk

65 LET
OD ZALOŽENÍ
ČESKOSLOVENSKÉ
REPUBLIKY

Věříme ve vítězství pravé demokracie a vrácení svobody naší vlasti!

Peter Bella-Horál

Aká si mi krásna

Aká si mi krásna,
ty rodná zem moja,
krásne i tie hory,
kol teba čo stoja,
krásne i to nebo
nad tými horami,
žehnám Ťa, vítam Ťa
vdáčnými slzami.

Ty hora zelená,
čo šumiš nado mnou,
jak bys' mi nôtla
piesenkou čarovnou,
ty úboč, zakvitlá
divými ružami,
žehnám Ťa, vítam Ťa
vdáčnými slzami.

Rozkošné doliny,
v dolinách roviny,
vy moja koliska
i mojej rodiny;
rovniny posiate
drobnými vieskami,
žehnám vás, vítam vás
vdáčnými slzami.

Zprávy z e světa

BRIDGETOWN, Barbados

V pondělí jsme se dozvěděli, že na příkaz prezidenta Reagana vojenské oddíly Spojených států vnikly na malý, ale strategicky důležitý ostrov v Karibském moři - na Grenadu, kde se minulý týden dostali násilným a krvavým převratem k moci zastánci tvrdé komunistické linie. V úterním prohlášení prezident Reagan řekl, že americká armáda začala obsazovat Grenadu na žádost pěti členských států Organizace států ve východní části karibské oblasti, aby Spojené státy s nimi společně podnikly akci k obnovení pořádku a demokracie v Grenadě. Z dalších důvodů k vojenskému zásahu uvedl jako nejdůležitější ochranu nevinných životů, včetně 1000 Američanů, jejichž osobní bezpečnost byla ohrožena, a dále nutnost předejít dalšímu chaosu. Na společné vojenské akci obsazení Grenady se podílí malé kontingenty z okolních ostrovních států: Antigua, Barbados, Dominická republika, Jamajka, St. Lucia, St. Vincent. Kongres byl překvapen tímto vojenským zásahem, avšak mluvčí Kongresu Thomas P. O'Neil (D.-Mass.) řekl, že v současné době nechce se kriticky vyjadřovat. Jiní senátoři a poslanci jako Charles Percy (R.-Ill.), Phil Gramm (R.-Tex.), Malcom Wallop (R.-Wyo.) vyjádřili svůj souhlas. Senátor Wallop, který je členem senátního zpravodajského výboru, přímo řekl, že bylo na čase, že Spojené státy odpovídají na zvýšené sovětské zásahy v celém světě. Prvním cílem vojenského zásahu bylo obsazení dvou hlavních letišť. Postaralo se o to 1800 příslušníků námořní pěchoty a 700 výsadkářů, k nimž se později připojilo 300 vojáků ze šesti karibských ostrovních států. Vojenské kruhy

později přiznaly, že vojenský odpor byl větší než se očekávalo, zvláště ze strany Kubánců, kteří na ostrově pracovali na výstavbě letiště, ale byli zároveň všichni vycvičenými vojáky. Podle posledních zpráv při uzavěrci tohoto čísla bylo v bojích zabito nejméně 6 Američanů, 33 zraněno a 8 je jich nezvěstných. Na Grenadu byl vyslán další 1000 amerických vojáků, protože ještě druhý den po invazi se vyskytovala na ostrově malá hnízda odporu. Zpravodajská služba v Bridgetownu sdělila, že malé skupinky Kubánců a grenadských vojáků se uchýlili do domovů civilistů v hustě zalidněném hlavním městě St. George, odkud ostřelují americké vojáky. Americká armáda má zakázáno v oblastech, kde je hodně civilistů, používat silnější střelné zbraně, pouze pušky a samopaly. Ministr obrany Caspar Weinberger řekl novinářům, že Američané zajali asi 600 Kubánců, včetně jednoho plukovníka, když obsadili vojenské kubánské zařízení na ostrově. Na ostrově se nachází také 30 sovětských poradců, kteří se bezpečně uchýlili na sovětské vyslanectví a mohou kdykoliv volně odejít ze země. Weinberger dále uvedl, že z domácího vězení byl vysvobozen generál Paul Scoon, Velkou Británií jmenovaný grenadský občan za guvernéra. Rovněž nastala evakuace studentů z tamní americké lékařské fakulty. Mnozí z těch, kdož se již vrátili, po vystoupení z letadla políbili americkou zemi a vyslovili svůj souhlas s americkým vojenským zásahem. Prozatím se neví, jak dlouho budou američtí vojáci na ostrově. Jamajský ministerský předseda Seaga řekl, že Američané budou na ostrově pouze několik dní, ale vojenské oddíly karibských ostrovních států tam zůstanou až 6 měsíců. Tyto malé vojenské jednotky se na vlastních

bojích nepodílí. Vykonnávají strážní službu na letišti a policejní službu, kde je potřeba. Počet obyvatelstva v Grenadě činí 109.000.

Mezinárodní odezva na americký vojenský zásah v Grenadě nebyla příznivá. S akcí vyjádřila nesouhlas i Británie ústy ministerské předsedkyně Margaret Thatcherové, protože Grenada je členem britského Commonwealthu. Z dobře informovaných vládních pramenů se uvádí, že Británie odmítla žádost Organizace států ve východní části karibské oblasti, aby se podílela na invazi. Vojenskou akci odsoudila též Francie, Švédsko a Mexiko. Zástupce Grenady u Spojených národů Ian Jacobs hovořil proti zásahu na zasedání Rady bezpečnosti. Uzávěrka listu nedovoluje již zachytit čtvrtetní projev prezidenta Reagana k národu o situaci.

BEJRÚT, Libanon

Do Bejrútu přijel na americkou základnu mnohonárodnostní mírové armády místoprezident George Bush, aby povzbudil morálku americké námořní pěchoty a aby se na vlastní oči přesvědčil o škodách, jaké způsobil teroristický čin dosud nezjištěných fanatiků. Podle posledních zpráv při útoku na vojenskou ubytovnu bylo zatím zabito 219 vojáků; útok na francouzské postavení si vyžádal nejméně 48 životů. Místoprezident Bush v projevu k vojákům přislíbil, že žádné teroristické akce nebudou řídit nebo měnit americkou zahraniční politiku. Bush navštívil Bejrút dva dny po návštěvě francouzského prezidenta Françoise Mitterranda v táboře francouzských vojáků. Do Bejrútu přiletěla tři letadla s novými čerstvými americkými oddíly. Bezpečnostní ochranná zařízení kolem amerického postavení byla značně zesílena a vojáci mají příkaz zahájit okamžitou střelbu v případě nebezpečí. Kongres zkoumá cesty, jak lépe chránit americkou mírovou armádu a žádal prezidenta Reagana, aby objasnil americkou roli v Libanonu. Ale ozvalo se jen málo hlasů žádajících okamžité odvolání americké námořní pěchoty z Libanonu. Mluvčí domu zástupců Thomas O'Neil (D.-Mass.) řekl, že si nemyslí, aby Američané nyní ustoupili terorismu, ale že je čas, aby byly podány důvody, proč je americké vojsko v Libanonu.

ŘÍM, Itálie

Arabští teroristé zranili jordánského vyslance v Itálii Tajsira Alaedina Toukana. Den předtím byl v New Delhi postřelen jordánský vyslanec v Indii Mohammed Ali Kourma.

MANAGUA, Nikaragua

V svolání vydaném tříčlennou vládnoucí juntou se národu oznamuje, že od prvního listopadu dojde v zemi k ostrým opatřením za účelem šetření olejových energetických zásob. Bude to znamenat utážení přidělu benzinu, kratší pracovní týden, zrušení pouličního osvětlení a zmenšení počtu stran tří denních listů včetně zákazu jejich vycházení v neděli.

MANILA, Filipíny

Opoziční politické skupiny žádají odstranění strategických amerických vojenských zařízení na Filipínách, protože vystavují zemi v případě války mezi velmocemi možnosti nukleárního útoku. Požadavek vznesl na mezinárodní konferenci o jaderné válce vůdce opozice Jose Diokno. Zároveň filipínský Nejvyšší soud zrušil zákaz demonstrací před americkým vyslanectvím vydaný vládou. Toto rozhodnutí povede podle Diokna k ještě větším demonstracím proti Marcosově vládě. Protivládní rozhodnutí Nejvyššího soudu bylo první za dobu 11 let.

VARŠAVA, Polsko

Vůdce zakázaných odborů Solidarity Lech Walesa se radil s polskými církevními představiteli, zda má v prosinci jet do Norska si vyzvednout svou Nobelovu cenu míru. Hlavní varšavské ilegálně vydávané zpravodajské listy Tygodnik Malowsze citovaly Walesův výrok, že do Osla na 99 procent nepojede, protože si myslí, že vládní autority by mu nedovolily návrat zpět. Komunistické prameny ale takovou možnost popírají.

MOSKVA, Sovětský svaz

Sovětský prezident Jurij Andropov řekl, že rozmístění nových amerických jaderných raket znemožní pokračování ženevských jednání o odzbrojení. Dále řekl, že nedojde-li k umístění těchto raket v prosinci, Sovětský svaz je ochoten pokračovat v rozhovorech. Sovětská tisková kancelář TASS sdělila, že Andropov odpovídal na otázky položené mu komunistickým deníkem Pravda.

SAN SALVADOR, Salvador

Levicové partyzánské oddíly přepadly 15 mil od hlavního města dvě vládní vojenské hlídky. Bylo zabito 32 vojáků.

Na tomto čísle spolupracovali: Jan Kuncíř, Václav Jeřábek, Sáva Roknič, ČSA-paní L. Kašpaříková a pan Josef Bárta.

DENNÍ HLASATEL

6426 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402

Telefony: 749-1891, 749-1898

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT BERWYN, ILL
Published daily Tuesdays through Fridays, except Sundays
and weeks of Christmas and New YearsMondays, Saturdays and Holidays by the Denní Hlasatel
printing and Publishing Co.,

6426 West Cermak Road, Berwyn, IL 60402

SUBSCRIPTION PRICES FOR FULL YEAR

BY MAIL:		(CANADIAN CURR.)	
U. S. A.	\$72	Daily and Sunday	\$85
Daily and Sunday	\$72	Weekly (Friday)	\$40
Weekly (Friday)	\$35	Sunday only	\$40
Sunday only	\$35		
JEDNOROČNÍ PREDPLATNÉ POŠTOU:			
U. S. A.	\$72	Kanada (Kanadská měna)	\$85
Denní a Nedělní	\$72	Denní a Nedělní	\$85
Týdenní (pátek)	\$35	Týdenní (pátek)	\$40
Nedělní	\$35	Nedělní	\$40
Izdeník do ciziny \$48			

Denní Hlasatel vychází denně od úterka do pátku

Nedělní vychází v pátek

Týdeník vychází v pátek

PENÍZE DO PSANÍ NEDÁVEJTE!

Nastěnné kalendáře neboli tento rok vydány z uspořnicích důvodů. Za změnu adresy počítáme \$1.00.
Nepodpsané příspěvky neuvěřujeme, anonymní dopisy házíme do koše. Denní Hlasatel je tribuna otevřenou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslane články. Zaslane rukopisy se nevracejí.

TOMÁŠ BAŤA. ml.

TOMÁŠ BAŤA 3. dubna 1876-12. července 1932

ČÍM JE DVACÁTÝOSMÝ ŘÍJEN V ROCE 1983?

- SYMBOLEM** — slavné minulosti
- SVĚDECTVÍ** — výsledků práce, bojů a obětí generací v zápa-
sech o život ve svobodě osobní - národní a
státní
- VÝZVOU** — k boji s dnešním zlem držícím ČECHY a SLO-
VÁKY v područí v jejich vlastní zemi
- ZDROJEM VÍRY** — ve vítězství civilisace, v níž stát slouží člověku
- PŘÍKLADEM SÍLY** — myslí a srdcí milionů lidí, kteří se nikdy nesmíři-
li s přechodnou tyraní
- HVĚZDOU NADĚJE** - v rostoucí sílu svobody lidu dnešní a příštích
generací

Bata **SHOE COMPANY**

BELCAMP, MARYLAND

Dr. KAREL PERGLER

JOSEF TVRZICKÝ

WOODROW WILSON

One of the keys to success of the establishment of the new Czechoslovak Republic during the period between 1914 and 1918 was the support and loyalty in received from abroad.

President of the United States, Woodrow Wilson, was a leading sympathizer for Czechoslovak freedom from the outset.

Acting as ambassadors to the world for the Czechoslovak cause were: Thomas Garrigue Masaryk, university Professor and the first president of the Czechoslovak Republic. Josef Durich, a miller and vice-president of the Nation Council. Dr. Edward Benes, who was the first Foreign Minister and later President. Slovak leaders had cooperated fully with the Czechs as witnessed by the efforts of Genral Milan Rastislav Stefanik, who later became Minister of War and Dr. Stefan Osusky who became Ambassador to France. Leading the nationalistic movement in the United States were Dr. Karel Pergler, first Czechoslovak Ambassador to Japan and Josef Tvrzicky who had organized massive fund raising to assist in the freedom movement.

Let us not forget the tens of thousands of Czechoslovakian Legionnaires on the battlefields of Europe.

Furthermore, tens of thousands of immigrants in the United States, France, Italy and Russia, who 65 years ago had assisted their people in the homeland in the founding of the First Czechoslovak Republic, October 28, 1918.

Prof. T. G. MASARYK

(Poezie mimo Domov)

*Je vzdálená a přec je stále naše
Jí na kráse dálka neubrala
Má na hrdle otisky cizích prstů
a přec jí dáváme vše i když z mála*

*Je v řetězech za to že vzeprěla se moci
Má jizvy po ranách jak svištěl karabáč
Leč pořád má své sladké vrásky údolíček
a nad nimi jak oblak visí pláč*

*Jen vyřkni slovo VLAST a už tě zavazuje
Vždyť je to místo kam náš cit se vrací
Jsme jako hvězdy jež se světem rozletěly
však každý z nás jí láskou doživotně splácí*

*Má divné stružky krve po lukách a lesích
má stopy po noži jenž bral co nenáleželo mu
Leč i kdyby jak skýva chleba okorala
nám vždy se bude zdát o sladké
cestě domů...*

Michal Racek

MILAN R. ŠTEFÁNIK

JOSEF DŮRICH

PhDr. EDWARD BENEŠ

JUDr. ŠTEFAN OSUSKÝ

J. V. Sládek

Byli jsme a budem

Byli jsme a budem,
jak jsme byli dosud
ranami a trudem
nezlomí nás osud.

Přes vlny burné vzteky
na své české skále
bili jsme se věky,
bít se budem dále!

Prapory jsou zdrány,
krov je hříčkou hromu,
přec jen zbudem pány
my ve vlastním domu.

Ať se moře pění
v krve proudu rudém,
vzdorní, nezlomení,
byli jsme a budem!

**SPOLEČNĚ
VZPOMÍNÁME**

65. VÝROČÍ

28. ŘÍJNA

Sdružení čs.

exulantů v Chicagu

28. říjen 1918-1983

Českoslovenští exulanti, roztroušeni po celém světě a s nimi Češi, Slováci a Podkarpatský Rusíni ve staré vlasti budou vzpomínat koncem tohoto měsíce historického 28. října 1918 - zrození Československé republiky, slavných mužů 28. října a jejich svolání k československému lidu, které pro věčnou paměť v originále dokumentů dnes opět uvádíme:

**PROVOLÁNÍ NÁRODNÍHO VÝBORU
28. října 1918 :**

Dr. Fr. Soukup, v. r.

Jiří Stříbrný, v. r.

Dr. Vávro Šrobár, v. r.

Dr. Al. Rašín, v. r.

Ant. Švehla, v. r.

NAŠE ČESKOSLOVENSKÁ VLÁDA

LIDE ČESKOSLOVENSKÝ!

Tvůj odvěký sen stal se skutkem! Stát československý vstoupil dnešního dne v řadu samostatných kulturních států světa! Národní výbor, nadaný důvěrou veškerého lidu československého, přejal jako jediný oprávněný a odpovědný činitel do svých rukou správu Tvého státu.

Lidé československý, vše, co podnikáš, podnikáš od tohoto okamžiku jak nový, svobodný člen velké rodiny samostatných svobodných národů!

Novými činy v těchto chvílích, zahajují se nová a bohdá slavná dějiny Tvoje.

Nezklameš očekávání celého kulturního světa, který se žehnáním na rtech vzpomíná Tvých slavných dějin, jež vyvrcholily nesmrtelnými výkony československých legií na západním bojišti, ve Vlaších a v Sibiři. Celý svět sleduje Tvoje kroky do nového života. Tvůj vstup do země zaslíbené. Zachovej štít čistý, jako jej zachovalo Tvé národní vojsko: Československé legie! Nezapomínej národní kázně! Bud' si stále vědom, že jsi občanem nového státu nejen se všemi právy, nýbrž i povinnostmi!

Na počátku velikého díla ukládá Ti Národní výbor, ode dneška Tvá vláda, aby Tvé chování a Tvá radost byly důstojny veliké chvíle nynější! Naši osvoboditelé Masaryk a Wilson nesmí být zklamáni ve svém přesvědčení, že dobyli svobody lidu, který dovede sám sobě vládnouti. Ani jediným rušivým činem nesmějí být zkaleny nynější veliké okamžiky, ani jediný z Vás nesmí se dopustiti něčeho, co by mohlo vrhnouti stín na čisté jméno národa. Každý z Vás musí bezvýhradně šetřit všeho, co je jinému svato. Svobody osobní i majetku soukromého nesmí být dotčeno. Podrobte se bezvýhradně rozkazům Národního výboru!

V Praze dne 28. října 1918.

ZA NÁRODNÍ VÝBOR ČESKOSLOVENSKÝ :

Antonín Švehla, v. r.

JUDr. Al. Rašín, v. r.

Dr. František Soukup, v. r.

Jiří Stříbrný, v. r.

Dr. Vávro Šrobár, v. r.

PRVNÍ ZÁKON ČESKOSLOVENSKÉ VLÁDY

ZÁKON VYDANÝ "NÁRODNÍM VÝBOREM" DNE 28. ŘÍJNA 1918

Samostatný stát československý vstoupil v život: aby zachována byla souvislost dosavadního řádu právního se stavem novým, aby nenastaly zmatky a upraven byl nerušený přechod k novému státnímu životu.

Národní výbor jménem československého národa, jako vykonavatel státní svrchovanosti nařizuje:

Článek I.

Státní formu československého státu určí Národní shromáždění s československou Národní radou v Paříži, jako orgánové jednomyslné vůle národa.

Než se tak stane, vykoná státní svrchovanost uvnitř státu Národní výbor.

Článek II.

Veškeré dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení zůstávají prozatím v platnosti.

Článek III.

Všecky úřady samosprávné a státní a župní, a obecní jsou podřízeny Národnímu výboru, prozatím úřadují a jednají dle dosud platných zákonů a nařízení.

Zákon tento nabývá platnosti dnešním dnem.

Článek IV.

Předsednictvu Národního výboru se ukládá, aby tento zákon provedl.

Dáno v Praze, dne 28. října 1918.

Ant. Švehla, v. r.

Dr. Al. Rašín, v. r.

Jiří Stříbrný, v. r.

Dr. Fr. Soukup, v. r.

Dr. Vávro Šrobár, v. r.

**FIFTIETH ANNIVERSARY OF THE
DEATH OF ANTONIN SVEHLA**

HON. WILLIAM O. LIPINSKI

OF ILLINOIS

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

Monday, October 24, 1983

● Mr. LIPINSKI. Mr. Speaker, December 12, 1983, will be the 50th anniversary of the death of Antonin Svehla, the Prime Minister of Czechoslovakia from 1922 to 1929. I would like to join with Czechoslovakian Americans across the country in paying tribute to this great man.

Much of the responsibility for the successful development of the first free Czechoslovak Republic lies with Antonin Svehla. Czechoslovakia flourished under his leadership, and became one of the most prosperous countries in Eastern Europe. One of his greatest achievements was a land reform policy that made it possible for thousands of small farms to develop and grow.

As the Prime Minister of Czechoslovakia, Svehla led a distinguished career as a statesman and a successful leader of his people. The lack of international recognition paid to his leadership did not lessen Svehla's commitment to freedom and prosperity for Czechoslovakia.

Although Antonin Svehla served his country for only a short time, he remains an inspiration to all those who value liberty and national independence. His love of freedom and dedication to the good of his country continue to live on in the indomitable spirit of the Czechoslovakian people, and his example will be followed for years to come.●

NÁŠ PRVNÍ 28. ŘÍJEN NA SIBIŘI A PLK. J. J. ŠVEC

J. Novák, M. B. E.

V naší písni "Čechy krásné, Čechy mé" bylo vyjádřeno všechno to, ve znamení čeho žili naši dobrovolníci Masarykových legií ve Francii, Itálii a na Rusi.

Naši ruští legionáři o 18. říjnu 1918 se dozvěděli v neděli 3. listopadu 1918 o poledni, když přijeli do Čeljabinska, ze zpráv zachycených rozhlasem o konci Rakousko-Uherska a Německa, leč těmto zprávám, rozšiřovaným bolševickou vládou, z počátku nechtěli věřit. Domnívali se, že bolševici chtějí v nich vzbudit touhu po domově a vyvolat v jejich řadách nechuť k dalším bojům.

Ukázalo se však, že zprávy byly pravdivé. Nálada ve vojsku se rázem změnila k lepšímu. V té strašné době působily zprávy z vlasti jako zázračný lék. Nemocné, ochablé nervy rázem okřály, tváře se vyjasnily, oči zářily radostí. . . Do té doby byli legionáři v očích nepřátel "velezrádci", nikoliv však vlastizrádci. Od 28. října 1918 se stali vojáky ČSR. Krev legionářů na třech frontách nebyla prolita nadarmo. Za všechna ta prožitá strádání se jim dostalo skvělé odplaty. Národ doma se osvobodil a převzal správu věcí svých.

Muže 28. října 1918 zmátla asi tehdy nabídka císaře Karla III. o federalizaci ze dne 16. října 1918, kdy nevěděli o Masarykově "Pittsburgské dohodě" z 18. října 1918 a proto nemohli říci, zda budeme královstvím, demokracií nebo autoritativním státem.

My však, nejstarší legionáři Masarykových legií, pokud budeme tu s vámi, a je nás už jen hrstka žijících, vždy si připomeneme, že toho prvního 28. října 1918 jsme ukládali v Čeljabinsku do chladné země k věčnému odpočinku našeho milovaného velitele, bratra plk. Josefa Jiřího Š v e c e , velitele 1. střelecké divize, jenž se stal obětí

nesplněných slibů velkých spojenců, že přijdou nám, vyčerpaným v neustálých bojích se značnými ztrátami a téměř všemi jednotkami zasazenými do bitevní čáry, na pomoc, která nikdy nepřišla.

Bratr plk. Švec, sokol tělem i duší, nemohl jednat jinak, nebot' hájil sokolskou a legionářskou čest, která měla zůstat neposkvrněnou.

T. G. M. , jenž byl zásadně proti sebevraždě, v polemice s Viktorem Dykem, senátorem a naším básníkem měl říci, že "stranickým bojem se národu podává jako heros člověk slabý, nejen nervově, který v těžké chvíli neobstál a situaci unikl samovolnou smrtí. Byli-li Martyškové takoví nebo onací, je pro věc lhostejno, ale není lhostejno, když sebevrah za tehdejších okolností se podává národu jako vzor. V stejně zlých situacích na Sibiři a za hranicí bylo mnoho lidí, kteří obstáli a kterým nervy vydrželi. Jistě je osud Švecův tragický a můžeme ho mít rádi, nebot' byl člověk milý, dobrý, čestný, ale nebyl vojenským rekem." (Viz České slovo, únor 1981, příloha - Masaryk, Beneš, Hrad.)

Bratr plk. Švec nemyslel tehdy jen na sebe, nýbrž na naše legie, na jejich osud, na jejich nebezpečné rozleptávání a měl na mysli pít z kalicha hořké i sladké, příjemné i odporné. Jeho dobrovolná smrt otrásla svědomím slabších k setrvání v dalších bojích až do vítězného konce.

Naše oslavy 28. října s vlajicemi prapory, s vojenskými přehlídkami, s legionáři v jejich uniformách, se sokoly v jejich halenách, našimi děvčaty v krojích sokolských a národních si dobře pamatujeme.

Nebyli jsme nikomu nic dlužni. Žádné vládě spojenecké, nikomu. Vše, co jsme měli, jsme museli drazé zaplatit vlastními penězi, majetkem, krví a životy. A přece jsme dlužni: jsme dlužni lásku a vděčnost všem těm mužům, kteří čs. legie vybudovali, kteří je vedli, kteří v legiích bojovali, trpěli a umírali za svobodu milé naší vlasti. Aby nezapadly v níveč naše vzpomínky na tento náš první 28. říjen 1918, připomeňme si slova manifestační slavné přísahy našeho nejlepšího spisovatele mistra Aloise Jiráska ze dne 13. dubna 1918, již přečetl v pražském Obecním domě: "A v pevné, nezlomné důvěře v konečné vítězství nejsvětějších práv svých, v důvěře v konečné vítězství práva nad násilím, svobody nad porobou, demokracie nad výsadami a pravdy nad klamem, ve velikém rozhraní dějin světových zvedáme ruce své, a při drahé památce předků před očima vzkříšeného národa a nad hroby padlých v mohutném souzvuku duší svých slibujeme dnes a pro všechnu budoucnost: Zůstaneme, kde jsme stanuli. Věrní v práci, věrní v zápase, věrní v utrpení, věrní až do hrobu! Vytrváme, dokud nezvítězíme: Vytrváme, až pozdravíme samostatnost svého národa! Zdráv bud' národe čs.! Zůstávej ratolestí rostoucí, přijdiž tvůj čas! Rostiž a vzkvětej svobodný ve vlastech svých a velké bratrské rodině národů světa pro štěstí svoje i pro blaho příštího osvobození lidstva!"

A tak letos 28. října je tomu 65. let, co se zrodila ČSR a národům Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusínů se dostalo po staletích státní samostatnosti. Pro nás exulanty, kteří se hrdě hlásíme k odkazu TGM, zůstává 28. říjen národním svátkem vzniku ČSR, i když žijeme v cizině.

Naše hymny "Kde domov můj" a "Nad Tatrou sa blýská" znějí nám sladce a toužebně, jsou to víc než hymny a touhy po domově, jsou to modlitby o svobodu a velké víry v ně, stesk se v nich rázem proměňuje a ony trhají obruče ostnatého dráhu a plynou volně do volného prostoru.

Tak, jak tomu bylo za 1. světové války - kdy národ doma v odporu a legie na frontě v bojích bojovaly společně za svobodu svého národa - budme jednotni .

Naší vlasti Z D A R !

Padlým u Zborova

Jára Meců

Zas krev a slzy - hořko je mi,
i květiny dnes krvácí,
tam u mohyly v cizí zemi,
kde padli naši vojáci.

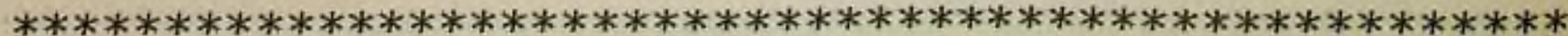
V kamení vryta mrtvých jména,
nad nimi víchr burácí,
"Vaše vlast opět porobena,
a vy jste mrtví, vojáci!"

Jen zrádců smích zní ztichlým krajem,
když pravdu na lež obrací,
na Švejky dnes i mnozí hrajem
a vy jste mrtví, vojáci!

Ohnuté hřbety, život sluhů,
odvaha z žil se vytrácí,
nezní již zpěvy z českých luhů,
a vy jste mrtví, vojáci!

Zas třeba zbraň vzít na tyрана,
zas jsou tu noví křižáci,
zas rodná zem je křižovaná
a vy jste mrtví, vojáci!

Statečných mužů je nám třeba,
bez odvahy jsme ztraceni. . .
A statečnost má vaše jména,
tam u Zborova v kamení!

PODKARPATSKÁ RUS

Země, která se dobrovolně stala součástí Československé republiky po první světové válce podle přání svých obyvatel, kteří se k ní vždy svobodně a dobrovolně hlásili, byli jí nejvěrnější a zachovali jí vděčnost.

Podkarpatská Rus, jak ji popisuje krátký článek v propagačním tisku Československé republiky pro cizinu "The Heart of Europe" z roku 1938, byla zajímavá a poutavá nejenom pro své přírodní krásy, ale též pro zcela odlišný způsob života svých obyvatel, který se lišil značně od všeho známého ve střední a západní Evropě. Na jihu země byly rozsáhlé pláně jako stepi, na severu a na východě byly mohutné hory se vzácnou alpskou květenou. Obyvatelstvo bylo různorodé: ve většině to byli Podkarpatsí Rusíni a zbytek se skládal ze Slováků, Čechů, Maďarů, Němců, židů a Rumunů. Každý návštěvník byl uchvácen církevní i světskou architekturou s mimořádně zajímavým uměním, i lidovým, a krásou pestrobarevných krojů. Při toulkách krajem nadchl návštěvníky půvab horských palouků na Polonině a idylický život pastýřů v horách. Neobyčejný dojem činily mohutné pravěké lesy s malými jezírky, která jakoby v nich spala. Na předních hřebenech Karpatských hor bylo vidět upomínky na první světovou válku: ostnaté dráty, zákopy a hroby. Zima v této části Československa byla mnohem půvabnější než v jiných horách republiky. Tato část naší vlasti byla v té době ještě nedotčenou oblastí pro zimní sporty, i když těsně před druhou světovou válkou byla snaha otevřít zdejší hory zimním sportům. Tolik časopis.

Vláda Československé republiky se pečlivě starala o to, aby na Podkarpatskou Rus proniklo vzdělání a kultura a zlepšilo se hospodářství. I v exilu jsme se přesvědčili, že Podkarpatsí Rusíni jsou Čechoslovákům za to vděční. Ještě před vypuknutím druhé světové války v krizových letech 1938-39 si

Podkarpatskou Rus hlavně přivlastnili Maďaři. Po druhé světové válce byla Podkarpatská Rus ztracena nadobro, když ji pro sebe urval Sovětský svaz. Při vstupu sovětské Rudé armády ke konci války na území Podkarpatské Rusi, tedy na území Československé republiky, byla československou zahraniční vládou vyslána podle dohody se Sověty vládní delegace. Její práce však byla ztěžována nejen Rudou armádou - generál Mechlis, jak píše ve svých pamětech dr. Prokop Drtina, sehrál Československu nepřátelskou roli, když vypudil vládní delegaci z Podkarpatské Rusi, ale také sovětským politickým vedením. Do akce směřující k odtržení Podkarpatské Rusi byli zapojeni i českoslovenští komunisté - generál Ludvík Svoboda poslal z dukelské fronty na Podkarpatskou Rus po osvobození do Užhorodu asi dvanáct osvětových důstojníků v čele s majorem Reicinem, kteří agitovali a popouzelí podkarpatskorusínský lid proti vládní delegaci a proti československé vládě. Uvádí rovněž dr. Drtina ve svých pamětech. Sovětský svaz prakticky vládní delegaci ze země vyhnal. Tento bezohledný postup vzbudil dokonce světovou pozornost. Odpověď tehdejší československé vlády v Londýně na tuto zjevnou mezinárodní provokaci byla očekávána celým světem. Vláda však proti činu neprotestovala, prý pro marnost jednání, a prezident republiky dr. Beneš prohlásil, že Československo se se Sovětským svazem o Podkarpatské Rusi dohodne.

Zem však byla po tak zvaném plebiscitu ve stínu sovětských bodáků přivtělena k Sovětskému svazu. Celou akcí pak formálně schválilo prozatímní národní shromáždění ještě v roce 1945 v Praze. Vzpomínáme na Podkarpatskou Rus a na její tragický úděl. Vzpomínáme na její nešťastný lid, který vždy věrně a oddaně lnul k Československé republice.

VŠECH SVATÝCH

Libor Brom

O Všech svatých a Dušičkách bývalo v komunistické Praze zvláštní ovzduší. Žádných svatých přece není. Marxisté a leninisté se přímo vysmívali těm, kteří věřili v neexistujícího Boha a nebe plné těch, kteří si zasloužili jeho míru a lásky. A žádných dušiček také není. Dialektický materialismus pranýřoval ve všech sdělovacích prostředcích, po školách a pracovištích, náboženský nesmysl o nějaké věčné lidské duši, jen dočasně spoutané smrtelným tělem. Člověk není přece nic jiného než jepičí směs chemikálií, která se nakonec skončí jen jako prach a hnojivo. Tak komunisté smýšlí o sobě a snaží se namluvit druhým.

O svátcích na počátku listopadu bývalo v lidové demokracii, socialismu a komunismu zvláštní rozpoložení. Lidé povšude však chodili uctívat své mrtvé. Jakoby svatí nějak stejně existovali. Jako by duše byly mezi námi. Kostely byly navštíveny a hřbitovy rozzářeny svícemi. A posvátné ticho převládalo. Člověk se zamýšlel nad vesmírem a uctíval věčnost. Pro život na této zemi nacházel se smysl. A tak to šlo rok za rokem. Svatí a Dušičky

Karel Havlíček Borovský

udržovali nám směr při cestě slzavým údolím.

Neměl jsem v Praze žádného odešlého předka. Koho tedy uctívat? Zamyslel jsem se jen jednou. Od té doby jsem se vypravoval o svátcích k "mému" hrobu. Poprvé vzalo to na Olšanech ve večerní tmě dosti času. Byl někde vzadu. Později jsem nacházel to opuštěné místo rychleji. Na hrobu bývaly dvě svíce. Já stávil třetí. Plamínky ozařovaly pustotu kolem. Zde tedy ležel jeden z těch největších. Co by dělal v naší dobu? Co mi říká jeho duše? Říkal jsem mu: Postarej se o mne, prosím. Dej mi nějak pokračovat ve Tvém slovu!

Hrob Karla Havlíčka Borovského je stále na Olšanech. Kolik svíci na něm plane dnes? Ta moje plane dnes v mém srdci. Jako by ji sám Karel zažehnul.

Všichni svatí a Dušičky jsou prazvláštními svátky. Přenášejí na nás plamen zodpovědnosti před dějinami a Bohem. Říkají nám, že naše životy nejsou marné, jsou-li věnovány vznešeným cílům.

Pravdivé slovo k vítězství Pravdy Páně představuje jedinečnou náplň života.

Všichni svatí a Dušičky to každoročně potvrzují. Odcházíme od hrobů posílení.

A litujeme svých nepřátel, kteří před dějinami a Bohem jsou ztraceni.

MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK

(1880 - 1919)

Jan Kuncič

PŘÍŠTÍ NEDĚLE BUDEME
POKRAČOVAT O NAŠICH
LEGIONÁRSKÝCH VELIKÁNECH

Dne 4. května 1919 se vracel generál Štefánik do milované vlasti, aby zde našel svou smrt. Jeho odchod, který byl tak nečekaný a tak náhlý, způsobil našim národům nenahraditelnou ztrátu, kterou nikdy nebylo možno nahradit. Historické zásluhy generála Štefánika o zahraniční odboj se vyrovnají i Masarykovým, ale nejsou tak známé, když mu nebylo dopřáno pokračovat v práci pro vlast a jeho jméno pomalu mizelo v historii. Štefánik nám odešel v tak mladém věku, kdy měl před sebou velkou budoucnost a s ním i jeho milované Slovensko.

Jeho otec byl slovenským evangelickým farářem v Košariskách pod Bradlom a Milanu se dostalo vlastenecké výchovy a po maturitě roku 1898 odešel na další studia do Prahy. Z technických přešel po dvou letech na filozofii a roku 1904 byl promován doktorem filozofie. Byl velmi činný v národních spolcích a navázal řadu významných známostí a chodil také do rodiny Tomáše G. Masaryka. Spřátelili se, i když mezi nimi byl třicetiletý věkový rozdíl. Štefánik byl upřímným přítelem Čechů a vždy propagoval bratrství Slováků a Čechů. Byl to vynikající vlastenec, vědec, voják a diplomat.

Štefánik s Masarykem propagovali slovenskou otázku. Vedl vědeckou výpravu na Mont Blanc, později po vypuknutí světové války se přihlásil dobrovolně do armády a pro chatrné zdraví vyvoil si leteckou kariéru. V této se velmi osvědčil a rychle postupoval až do hodnosti generála.

STATE OF ILLINOIS
EIGHTY-THIRD GENERAL ASSEMBLY
SENATE

Senate Resolution No. 301

Offered by Senator Lemke and Senator Rock, President of the Senate; and Senators Barkhausen, Becker, Berman, Bloom, Bruce, Buzbee, Carroll, Chew, Coffey, Collins, D'Arco, Darrow, Davidson, Dawson, DeAngelis, Degan, Demuzio, Egan, Ethelredge, Fawell, Friedland, Geo-Karis, Grozberg, Hall, Holmberg, Hudson, Johns, Jones, Jeremiah Joyce, Jerome Joyce, Kelly, Kent, Kustra, Lechowicz, Luft, Macdonald, Keats, Mailand, Marovitz, Nedza, Netsch, Newhouse, Philip, Mahar, Sangmeister, Savickas, Schaffer, Schuneman, Rigney, Rupp, Smith, Sommer, Vadalabene, Watson, Weaver, Welch and Zito.

WHEREAS, Milan Rastislav Štefánik was born June 21, 1880, in Brezove, which was then under Hungarian rule; his father, an evangelical priest, was a proud Slovak, and his mother, also of Slovak origin, had fought against Hungarian oppression; and

WHEREAS, It was a continuous struggle for Slovaks just to exist and retain their language; Milan Štefánik grew up to be

ThDr. Felix Mikula o Štefánikovi napsal (viz "Demokracie v exilu z dubna 1979): "V mesiaci máji budeme upierat' spoločný pohľad na jedného zo spolutvorcov nášho štátu... M. R. Štefánik bol z lásky k vlasti aj exulantom; zo začiatku viacej dobrovol'ným, ku koncu života viacej nedobrovol'ným. Hoci už roku 1904 odišiel z Prahy do Paríža a hoci už pred prvou svetovou vojnou prijal francúzske občianstvo, jeho láska k domovu tým neutrpela. Ba bola dušou všetkého jeho počínanie..."

Ako známo, bol Štefánik bohate vybavený plodmi západnej kultúry a sám podný ako vedec-astronóm. Známa, hoci dost' t'ážko definovateľná moc ducha, bola aj hlavnou jeho pomôckou, keď sa zapojil do oslobodzovacej akcie T. G. Masaryka a E. Beneše. "Bol skôr apoštolom ako diplomatom a vojakom," charakterizuje ho Beneš. Masaryk sa mu obdivuje, ako úspešne prenikol s československou myšlienkou aj do kruhov vatikánských, hoci bol evanjelík.

M. R. Štefánika, pravda, pohánela k činnosti a riadila jeho kroky aj vnútorná duchovná sila, ktorú si silne uvedomoval. Premýšľaním a svetovým rozhl'adom prepracoval sa k československej štátnej koncepcii a priľnul ku nej láskou horúcou a bezvýhradnou. Bol dokonca nekompromisným zstáncom aj československej jednoty národnej. Myšlienka spoločného štátu Čechov a Slovakov bola Štefánikovi tak jasná a tak drahá, že bol akiste odhodlaný pre ňu buď' padnúť' alebo sa upracovať'.

Pokračování příští neděli

strongly anti-magyar, and it was impossible for him to attend schools under Hungarian jurisdiction; so he went to school in Prague, where he studied engineering; and after receiving his Doctor of Philosophy Degree he found a job at an observatory near Paris; and

WHEREAS, Doctor Štefánik believed that Czechs and Slovaks were one people and should think and act alike; and he knew that his people had fared much worse under Hungarian rule than Czechs under Austrian rule; and

WHEREAS, Doctor Štefánik, one of Czechoslovakia's three immortals who foresaw the possibility of Austria-Hungary tumbling and the Czechoslovakia Republic rising out of the ruins, like Phoenix from the ashes; and

WHEREAS, Doctor Štefánik had always wanted to learn to fly an airplane; so when World War I erupted, he gave up astronomy and meteorology and joined the French Army Air Force, and by May, 1915, he was already at the front lines; therefore, be it

RESOLVED, BY THE SENATE OF THE EIGHTY-THIRD GENERAL ASSEMBLY OF THE STATE OF ILLINOIS, that we pay homage to the contributions Doctor Štefánik made to the field of science and to civilization; and be it further

RESOLVED, That a suitable copy of this preamble and resolution be presented to the Czechoslovak Society of America Museum, the Chicago Historical, and Denní Hlasatel.

Adopted by the Senate, July 2, 1983.

RAFAEL KUBELIK

BOSTONSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR

65. VÝROČÍ 28. ŘÍJNA S RAFAELEM KUBELÍKEM

"Demokracie je normální stav pro normálního myslícího člověka dvacátého století. Zrodila se evolucí. Proto se nedá revolucí zničit, bude existovat vždy..."

Rafael Kubelik

Není jistě dílem náhody, že Rafael Kubelík se rozhodl přijít do Chicaga v době, kdy zdejší početná etnická skupina Čechů a Slováků bude vzpomínat 65. výročí zrodu svého svobodného demokratického státu, jenž vstoupil do dějin pod jménem první Československé republiky.

Chicagská Orchestra Hall se naplní tóny velebné krásy Smetanovy "Mé vlasti" ve dnech 27., 28. a 29. října. Rafael Kubelík, nejvyšší kulturní reprezentant našeho domova i exilu zvolil Smetanův cyklus symfonických básní "Má vlast" jako jediné dílo pro všechny tři koncerty. Symbolika a úmysl tohoto výběru jsou velmi příznačné pro Kubelíkovo hluboké vlastenectví, typické pro jeho nekompromisní umělecký a morální profil. V této sféře je možné jen jediné srovnání a to s uměleckou osobností Alexandra Solženicyna.

Posláním této skromné poznámky je především vyjádřit vděk Mistru Kubelíkovi za jeho věrnost a obětavou oddanost nejen české hudbě, ale především za jeho trvalý nekompromisní postoj k režimu násilí, který od roku 1948 drží náš kulturní národ v potupném područí byzantského imperia. Nebudeme se proto dnes ohlížet do období třistaletého bloudění v temnu dějin, které předcházelo zrození svobody a demokracie v podobě první Československé republiky; ponecháme historikům a politikům, aby zhodnotili význam letošního výročí 28. října.

Chtěli bychom se spíš zamyslet nad dílem Bedřicha Smetany, které je úzce spjato s historií našich národů. V minulosti mnohokrát zaznělo k oslavě národní velikosti a slávy. Kolikrát jsme prožívali dojetí z tónů "Mé vlasti" v Rudolfinu nebo Smetanově síni; Česká filharmonie pod taktovkou Rafaela Kubelíka představovala ideální kombinaci pro reprodukci Smetanova díla. Jednou z takových nezapomenutelných šťastných příležitostí bylo otevření hudebního festivalu Pražské jaro v roce 1946, u jehož kolébky stál s taktovkou v ruce náš všemi milovaný Rafael Kubelík. Když v roce 1948 odcházel do ciziny, netušil, že po pětatřiceti letech bude dirigovat orchestr v Chicagu ve Smetanově

"Mé vlasti" stále ještě jako politický exulant!

Vraťme se však ke Smetanově monumentální oslavě české historie dávnověku a krás naší přírody. Letos v listopadu uplyne 101 let od premiéry provedení kompletního cyklu všech šesti symfonických básní. K plnému zhodnocení "Mé vlasti", díla, které se stalo hudební apoteózou českých dějin, je nutno vzít v úvahu podmínky, za nichž tento veliký národní hudební epos vznikl. Smetana počal realizaci díla v roce 1874 a v té době již cítil neblahou předtuchu blížící se katastrofy. Stejně jako před ním Beethoven. Smetana zvolil hudební motiv symbolizující blízkost neodvratné hrozby. Tímto motivem je známý harfový úvod Vyšehradu. V říjnu 1874 se naplnila osudová hrozba a Smetana ohluchl bez nejmenší naděje na zlepšení tohoto tragického stavu. Je dokladem Smetanovy nesmírné vnitřní síly a vroucné oddanosti hudbě, že po této ráně osudu nerezignoval; pokračoval v započatém díle za nadlidských potíží a dokončil je během následujících pěti let.

Výsledkem bylo dílo nesmírného půvabu, hudební bohatosti a velebné krásy, které dnes po více než sto letech neztratilo nic ze své přitažlivosti a postupně se dostává do programů velkých světových orchestrů. Rafael Kubelík nesporně přispěl k světové popularitě "Mé vlasti", která byla po dlouhý čas pokládána za dílo úzce národního charakteru, takže neuspělo na mezinárodním hudebním fóru na rozdíl od díla Antonína Dvořáka. Více podrobností se posluchači dozví z koncertního programu a proto už snad jen zbývá znovu poděkovat Mistru Kubelíkovi za jeho hudební obětinu k výročí tak památnému, bohužel ve světě, který stojí na prahu orwellovsky chmurnému roku 1984.

Tím více je nám dnes zapotřebí Smetanovy hudby v Kubelíkově optimistickém pojetí, která nám exulantům oživí naději a víru ve šťastnější budoucnost naší těžce zkoušené vlasti. Až v závěru Blaníku dá Mistr zaznít triumfálnímu zvuku pozounů a trumpet ve finální variantě husitského chorálu, do nějž se prolne osudový motiv Vyšehradu, vrátí se nám naděje na toužebně očekávané vzkříšení po období tak dlouhého bloudění.

Není pochyb o tom, že jubilejní provedení "Mé vlasti" v Chicagu se stane nezapomenutelným hudebním zážitkem. Konstelace času, díla, orchestru a dirigenta je téměř ideální. Abychom však mohli vypustit ono osudné "téměř", pak místem koncertu by musela být Praha ve svobodné vlasti a orchestrem Česká filharmonie Rafaela Kubelíka.

V. Folke

Lide československý, ve vlasti i v exilu:

Před 65 roky, 28. října 1918, osvobozený lid strhával nenáviděné symboly rakousko-uherské moci, orlí hlavy a četl provolání Národního výboru v Praze, ve kterém se pravilo: "Lide československý, tvůj odvčký sen se stal skutkem. Stát československý vstoupil dnešního dne v řadu samostatných kulturních států světa. Vše, co podnikáš, podnikáš od tohoto okamžiku jako nový svobodný člen velké rodiny samostatných národů."

Pro mladší generaci budiž připomenuto, že tehdy v provoláních a později i v ústavě se mluvilo jen o československém národě, stejně také 30. října 1918 vlastenečtí Slováci ve známém Turčanském Svatém Martině mluvili o československém národě, jak v to věřili a definovali profesor T. G. Masaryk, generál M. R. Štefánik, dr. Eduard Beneš a mnozí jiní slovenští a čeští vlastenci.

Československý stát, vzniklý slavného 28. října 1918, byl po dvacet let vzorem demokracie a sociální spravedlnosti ve střední Evropě.

Co je však přáním československého lidu po pětadesáti letech? Víme, že velké většině našeho lidu je odporný policejní a špiclovský systém, který v mnohém směru je horší než někdejší rakousko-uherský policejní stát v dobách nejhoršího temna. Náš lid si přeje svobodné volby do parlamentu a samosprávy, které před více jak pětadesáti roky byly demokratičtější, neboť to byly volby skutečné, nikoliv volební fraška s jednou kandidátkou. Víme, že naši lidé doma chtějí cestovat, kamkoliv a bez jakýchkoli obtíží a odkladů, přejí si svobodně žít a dýchat nezkažený vzduch, svobodně číst, psát a mluvit a žádají pluralistický systém v praxi, nikoliv jen na papíře. Toužebným snem je možnost si svobodně zvolit povolání a studia a zbavit se nucených brigád, lži-socialistické soutěže a závazků. Všechny tyto přežitky mají podle Václava Havla přejít jen do přediva posměšných satir a komedií.

Po pětadesáti letech (od vzniku Československé republiky) mají naši lidé nárok na to, aby měli ke svým službám soukromé živnostníky, obchodníky a zemědělce, kteří se budou privátní soutěží snažit svoje produkty zlepšovat. Žádají, aby zmizely odporné komunály a s nimi neschopní "údržbáři" a korupční "opraváři". Dalším snem mladých lidí je mít slušné byty, na které by nemuseli roky čekat a s podstatným "všimným" urychlovat. Velkou touhou je, aby naše země dostaly normální lidské vztahy, zbavené závisti, msty a nenávisti, které by zpřijemňovaly lidský život, a aby lidé nemuseli žít mezi slídiči a ve stálém strachu a nejistotě, co jim přinese zítřek. Domovníci jsou k tomu, aby se starali o pořádek v domě a nic jiného.

Až bude československý lid zase pánem ve svém domě, o což se všichni musíme společně starat, zemědělci budou patrně dávat přednost družstvům, svobodně ustaveným a udržovaným, jako tomu bylo už za první republiky, a budou odmítat kolchozy. Všichni lidé budou chtít udržet znárodněné bank, pojišťovny, dolů, veškerých přírodních zdrojů, výrobní energie a těžkého průmyslu. Bude tu jistě přání udržet všeobecnou rekreaci, starobní, úrazové, invalidní a zdravotní pojištění s bezplatnou lékařskou péčí, kterou musí stát lékařům přiměřeně odměňovat bez soukromého podplácení.

Toto vše má ve svém budoucím programu Československá strana národně socialistická v zahraničí, která si přeje sociální zákonodárství vylepšit a zbavit veškerého třídního a stranického hlediska. S ohledem na zlepšení celého prostředí pro lidský život bude nutno zastavit jakéholi otravování lidské atmosféry a mezi jiným také tím, čemu se říká kyselý déšť. Za to mohou zvláště továrny, které jsou pod přímou kontrolou sovětského hospodářství.

Před pětadesáti lety, současně se vznikem Československého státu, přestala být prováděna cenzura tisku, filmů a divadelních her. Dnes sní československý lid o tom, aby se v naší zemi skončovalo s cenzurou, která postihuje velmi neblaze veškerý kulturní život v komunistickém nebi dnešního Československa. Je na čase, aby náš básník se mohl na československém nebi vznášet na Pegasu, nespoutaném žádnou stranou. Totéž má obšťastňovat každého jiného spisovatele, dramatika či novináře.

Zdravíme československý lid a každého jednotlivce ve vlasti, naše bratry a sestry, kteří zůstávají věrni ideálům a odkazu 28. října 1918, jako jsou svoboda, spravedlnost a lidství, jaké je Božím obrazu podobné. Dokud tyto ideály budou základy našeho života, dotud bude nejen v cizině, ale také doma náš národ věčně žít a nikdy nezahyne. O to nám všem společně jde a to nakonec s pravdou zvítězí.

Rada slobodného Československa k 65. výročí republiky

V jednotě myslí, vo viere a nádeji domova i exilu oslavujeme Češi a Slováci 65. výročí vzniku svojho nezávislého a demokratického štátu - Československej republiky. Spomínajú na historický 28. október 1918, ktorý moderná československá história zaznamenala ako Deň slobody, pretože je to jediný pravý československý štátny sviatok.

K oslavám pripojujú sa aj Podkarpatskí Rusíni, ktorí na autonómnej časti republiky mali možnosť plne sa vyžívať vo svojom národnom duchu a užívať ovocie demokracie a slobody ako rovnoprávni občania štátu.

Spomíname na prácu generácií, ktoré na tomto exponovanom úseku európskych a svetových dejín udržali vieru vo víťazstvo našej spravodlivej veci. Pred nami defilujú generácie národných buditeľ'ov, verejných a vedeckých pracovníkov, spisovateľ'ov, básnikov, duchovných, novinárov a učiteľ'ov, ktorí - každý na svojom mieste - pripravovali príchod toho historického dňa. Spomíname na svojho prvého prezidenta T. G. Masaryka, ktorý dovedol zápas o našu slobodu k víťaznému koncu a dal novému štátu pevný základ v humanitnej demokracii, usilujúcej o pravý pokrok a sociálnu spravodlivosť. Spomíname na slovenského národného bohatiera a spolutvorcu československého štátu generála Milana R. Štefánika, ktorý nás viac ako kto iný varoval pred svetovým komunistickým sprisaháním a sovietskym imperializmom a zároveň nabádal k svornosti, bratstvu a k spolupráci našich národov.

D'akujeme legionárom prvej svetovej vojny, ktorí na spojeneckých frontách reklamovali naše právo na slobodu a nezávislosť. D'akujeme legionárom druhej svetovej vojny, ktorí s rovnakou rodoláskou bojovali po boku spojencov za obnovu nášho nacizmem zničeného štátu.

Dvadsať rokov republiky bolo požehnaným obdobím nášho štátneho života. Bolo to budovateľské úsilie zasvätené ideálom humanity, demokracie a právneho sociálneho pokroku. Hoci za dvadsať rokov nemohol mladý štát vyriešiť všetky svoje problémy, aj tak sme hrdí na to, že štát Masarykovej demokracie bol ostrovom demokracie vo strednej Európe a usiloval o prehlbenie demokratickeho systému a o nastolenie spravodlivejšieho sociálneho poriadku v ľudskej spoločnosti.

Oslavujeme však toto jubileum aj vo smutku a žiali. To preto, že súčasné pomery v našej vlasti sú totálnym popretím všetkého toho, v čo generácie Čechov a Slovákov verili, dúfali a za čo pracovali. Sú v totálnom rozpore s tým, o čo sa snažila Masarykova republika. Je to žalár, v ktorom duchovné utrpenie je ešte väčšie ako materiálny nedostatok v kedysi požehnanej krajine. Všetky duchovné sily a materiálne bohatstvo zeme je vo službách zotročujúceho sovietskeho imperializmu.

Československo je v duchovnej oblasti štátom najväčšieho útlatku, krutej náboženskej perzekucie. Je to krajina ekologicky hádam na svete nazničenějšía a v dôsledku takzanej socialistickej industrializácie slúžiacej výlučne len sovietskym záujmom. Náš smutok je o to silnejší, že k tomuto duchovnému a materiálnemu spustošeniu sa prepožíčali ľudia z nášho streda.

Spomíname však aj vo veľkej nádeji, ku ktorej nás opravňujú obeť, ktoré naši doma museli priniesť na obhajobu nášho národného a kultúrneho dedičstva a ktoré iste nebudu marné. Sme hrdí na to, že ani nacistická ani komunistická perzekúcia nezlomila odpor ľudu, že na dedičtve minulosti vzniklo hnutie na obranu ľudských slobod a občianskych práv, hnutie Charty 77. Vieme, že doma nezanikli aspirácie po návrate slobody, nezávislosti a demokracie a že ľudia sú inšpirovaní tými istými ideálmi, ktoré dali pred 65 rokmi vznik nášmu demokratickému štátu.

D'akujeme západným demokraciám za pomoc, ktorú doteraz poskytli v rozhodujúcich chvíľach svetových dejín našej veci. Prosíme v mene zotročeného domova o ďalšiu priazeň a o ďalšiu pomoc. Veríme s Masarykom: Ježiš nie Cezar a pevne dúfame, že príde zase čas keď pravda zvíťazí a keď správa našich vecí se vráti do našich rúk.

Rada slobodného Československa

ČESKOSLOVENSKÁ STRANA NÁRODNĚ SOCIALISTICKÁ
VE SVOBODNĚM SVĚTĚ

Vladimír Krajina
předseda

Libuše Drabílková
ústřední tajemnice

PROHLÁŠENÍ REPUBLICÁNSKÉHO HNUTÍ ČESKOSLOVENSKA K 28. ŘÍJNU 1983

•Předsednictvo Republikánského hnutí Československa zastupující zájmy českého, slovenského a rusínského jednotlivce a jeho nezadatelná lidská a občanská práva, dovoluje si přát všem Čechoslovákům v exilu a ve vlasti nejhrdější prožití 65. výročí naší státní samostatnosti.

Osmadvacátý říjen, přes smutný národní osud pod nacismem a komunismem, přežívá jako vznešený příslib našich nejlepších společných snů o opravdu nezávislém státním útvaru, který v budoucnu odolá všem útokům zvenčí a svodům zevnitř.

Osmadvacátý říjen, přes záludné totalitní rozdělování našeho lidu na protikladné třídy, nadále zůstává svátkem všech našich lidí a intuící dobré vůle od politické pravice přes střed až do levice - všech nezávislých pracujících, dobrovolných sdružení a státních zaměstnanců.

Osmadvacátý říjen, přes kulturní genocidu komunistické poroby stále zachovává v plném květu naši dějinnou totožnost a vyjadřuje před světem naši nezdolnou vůli přežít zločinnou sovětskou okupaci až do konečného národního vítězství.

Osmadvacátý říjen proto zavazuje.

Zavazuje duchem všech našich slavných předků, abychom ve svém odporu proti sovětským uchvatitelům a domácím zrádcům vytrvali. Aby naše budoucí svobodná a nezávislá republika byla skutečně vyjádřením vůle všeho lidu. Aby naše pluralitní demokracie v novém Společenství národů střední Evropy byla opravdu spravedlivým a věrným splněním všech krásných snů Osmadvacátého října.

Ervin Sypták
předseda RHČ

Libor Brom
generální sekretář RHČ

Přísaha vojáků

Bohumil Sudík (Vzpomínka na 28. říjen 1928)

V ten den jsme přísahali. . .

Souhrn všeho dnes se v naše nitra snes: dětství, dospívání, radost, milování - a v srdci vystavěl nám lásky k vlasti chrám. Den ve sváteční se mění, znění polnic, povely a vzduchu zrcadlení. . . matný bodáků a přileb lesk, vědomí povinnosti a po rodné chatě stesk. Nevyjádritelná odvaha se v myslích našich tají, daná nadějí statisíců slabých co na nás spoléhají.	Slova přísahy, jako slova nejsilnějšího závazku a veliké povinnosti se nám nyní jeví. . . sta paží vztyčuje se k nebi, kolem kamarádi, tváře milé, známé a z úst všech zní sborem: TAK PŘÍSAHÁME! Prapor republiky majestátně vlaje, my hledíme naň, stojíme jak z žuly. . . povel: K počtě zbraň! Hudba hymnu hraje: naše srdce hoří, lásky k vlasti rozžala je!
--	---

P o l é t e c h . . .

V této veliké a přemocné zemi opět zní:
ono v minulosti nám tak známé,
námi tak proklínané
po falešném míru volání!

Veliká a neodbytná myšlenka
dotírá na naši mysl tak často
a častěji už. . . ?

Bože, proč jsem nemohl zemřít
za svobodu svojí vlasti před léty v boji
jako voják, jako chlap, jako muž!!!

Vzpomínka na Zborov

Na zborovské pláni, když se
večer sklání, sluneční když
hasne svit, křížů bílých řady
svítí ze tmy všude, které
střeží mrtvých klid. Tiché
půlnoci, když přijde čas a
zem libá bledé luny jas,
hochům k spánku na
perutích vánku zpívá smut-
ný hlas:

Reč.:

Hoši od Zborova, tiše tady
spíte, vy se nikdy více domů
nevrátíte, vy se nevrátíte
nikdy více zpátky, nikdy
nezříte svou zem. . .

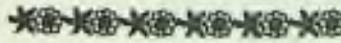
Mužné jste se bili, mužně
vykoupili vlastní svoji svobo-
du, máte věčně žít, příkla-
dem vždy být svému národu.
Jeden každý z vašich řad
doved mužné pro vlast
umírat, vaši krve rudé národ
vždycky bude vděčně vzpo-
minat. . .

Reč.:

Hoši od Zborova, tiše tady
spíte, vy se nikdy více domů
nevrátíte, vy se nevrátíte
nikdy více zpátky, nikdy
nezříte svou zem. . .

Autora si již nepamatuji.
Tuto báseň i píseň jsem
přednášel při oslavě Zboro-
va i jsme ji zpívali, tak
velebně jako husitský cho-
rál.

Křížek

Zasilám předplatné na
příští rok 1984. Zase bude
rok 1983 u konce a je čas
na předplatné.

Očekávám vždy pošáka,
zdali nese Hlasatele, at'
vím více, co se děje ve
světě atd. Dík dobrým
lidem, co tam piší pravdu.
Ovšem za pravdu mají
někdy nepřátele. Mají ale
svědomí čisté a mohou se
každému podívat do očí.
Znám hodně případů ještě
z Německa roku 1949-50,
když špatní lidé vrhali
špinu na určité osoby, co
se chovaly doma znameni-
tě a v Německu též.
Ovšem, když se zastávali
pravdy, tak byli špatní.

Pozdravuji vás všechny,
co pracujete pro dobro
našeho utlačeného národa.
Nazdar

Váš Karel Štencel
Kanada

ŠEDESÁTÉPÁTÉ VÝROČÍ

ZALOŽENÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Letošního roku uplynulo 65 let od založení Československé republiky. Vzpomínáme s úctou obdivuhodného rozvoje dosaženého v prvních dvaceti letech tak zvané Masarykovy republiky. Rozvoje, který byl násilně zastaven nejdříve Hitlerem a později Stalinem.

Bude-li se v dnešním Československu oficiálně vzpomínat tohoto významného výročí, o jménech skutečných tvůrců Československé republiky - T. G. Masaryka, E. Beneše a R. Štefánika - sotva bude zmínka. A jistě se pomlčí o rozhodující úloze, kterou hrály při založení Československé republiky Spojené státy americké a jejich prezident Woodrow Wilson.

Nebude na škodu, jestliže my zde v Kanadě si připomeneme, že první vyhlášení nezávislého Československa učinil T. G. Masaryk již 18. října 1918 ve Washingtonu, D. C. deset dní před skutečným převzetím rakouské vládní moci českým obyvatelstvem doma. Dva dny po tomto slavném 28. říjnu v Praze se připojil Slovenský národní výbor v Turčianském Sv. Martinu k prohlášení nezávislé Československé republiky.

Připojení se Slovenska k novému státu a vyhlášení jednotného československého národa mělo demonstrovat před překvapeným světem, že v novém státě početně převládá čs. národnost nad ostatními menšinami. Masaryk tehdy doufal, že česká a slovenská národnost časem splyne v jeden československý národ. K této integraci, jak je známo z historie první republiky, nikdy nedošlo. V říjnu 1938 obdrželo Slovensko v pomnichovské republice politickou autonomii a 14. března 1939 bylo Hitlerem přinuceno prohlásit svou nezávislost.

Po skončení války se Slovensko opět stalo součástí jednotné Československé republiky, avšak s určitou mírou autonomie. Později slovenské požadavky o rovnoprávnost s českými zeměmi byly definitivně formulovány za Dubčekova jara. Realizovány byly však až po sovětské invazi federací dvou socialistických republik - české a slovenské.

Bez ohledu na existenci této federace Československé národní sdružení přijímá v rámci své krajské organizace koncept národů českého a slovenského a odhlasovalo na posledním kongresu patřičnou změnu naší spolkové charty.

Chceme zapomenout dnes již překonaných národnostních sporů mezi Čechy a Slováky a slibujeme, že budeme svorně pracovat na lepším zítřku našich utlačených národů doma. Uvědomujeme si též, že naše vlastní trpká zkušenost se sovětským imperialismem a mezinárodním komunismem nás zavazuje varovat svobodný svět před tímto nebezpečím. Svoboda světa je nedělitelnou. Tragický osud Masarykovy demokratické republiky je nejlepší výstrahou.

My, Kanadané českého a slovenského původu jsme hrdi na to, že první Československá republika byla vystavena na západních demokratických tradicích. Jedním z našich hlavních cílů zůstává úsilí o obnovení politické svobody a humanitních hodnot v dnešním ujařmeném Československu.

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ SDRUŽENÍ V KANADĚ

J. G. Corn, C. A.
předseda

Dr. Jaroslav Bouček
generální tajemník

POLITIČTÍ VĚZNI K VÝROČÍ 28. ŘÍJNA

Vzpomínáme šedesátépaté výročí založení svobodného a nezávislého státu Čechů, Slováků a Podkarpatorusinů - Republiky československé. Státu, který byl mnohým kulturním zemím vzorem svou klasickou, humanitní demokracií.

Touha po svobodě a nezávislosti nestačila na dobře organizované násilí. Dvakrát za tuto dobu prodělává tento mírumilovný stát okupaci své země. Nejdříve nacistickou okupaci a dnes okupaci sovětskou.

35 let vládne už v Československu bezpráví a násilí. Třídní boj byl povýšen nad základní práva občana. Celou tu dobu oba naše národy jsou v aktivním odporu proti násilím nastolenému komunistickému řádu v zemi.

Statisíce politických vězňů v národním odboji obětovaly dlouhá léta svých životů v komunistických věznicích a koncentračních táborech pro ideály 28. října. Mnozí položili své životy.

Političtí vězni doma i v exilu neustanou v boji za tyto ideály, dokud se zase svoboda a demokracie nevrátí do jejich krásné země.

SDRUŽENÍ BÝVALÝCH ČESKOSLOVENSKÝCH POLITICKÝCH VĚZŇŮ V EXILU, KANADA

Zdeněk Slavík
předseda

Eduard Vondráček
místopředseda

Karel Kalenda
jednatel

Za papežovy návštěvy ve Vídni byli také čs. orli. Setkali se, jak na obrázku vidíme, s polským primasem, varšavským a hvězdenským arcibiskupem Jozefem Glempem a krakovským arcibiskupem, nástupcem Jana Pavla II., kardinálem Macharským. Na hořejším obrázku s polským primasem jsou bratři Buchal, Vyhnálek a Ryba.

Na spodním obrázku praporečník orelské vídeňské jednoty br. Vyhnálek, uprostřed kardinál Macharski, jehož katedrála je zasvěcena sv. Václavu, vídeňský arcibiskup kardinál František König a bratr Vomáčka.

Obrázky ukázal při orelské pouti v Lisle hamiltonský misionář čs. uprchlíků otec Josef Šach.

John Hvasta za Slovenský
světový kongres

Julius Vigaček za Slováky
z okolí velkého Chicaga

K 65. výročíu oslobodenia

a založenia Československej republiky,
na ktorom mal veľ'ky podiel náš bohatier

gen. M. R. Štefánik,

my, Slováci z okolia veľ'kého Chicaga, pozdravujeme toto výročie.

Ako pre budúcnosť

súčasny svetový vývoj naznačuje, že Európa celá bude hľadať nové formy politickej a hospodárskej organizácie a preto bolo by chybou, keby náš pohľad bol upretý len do minulosti a keby sme mysleli v kategóriach, ktoré vývoj prekováva. Slovenské národné snahy či v kultúrnej alebo politickej oblasti mali úspech len, keď sa niesli v duchu myšlienok doby, keď vychádzali zo širšej základne a boli zapäte na európske duchovne prúdenia. Nie ináč to bude i v budúcnosti a preto realný slovenský program môže žiadať pre slovenský národ iba rovnoprávne postavenie s bratským národom českým a s ostatnými národmi Európy, nech bude organizačná forma Európy a strednej Európy akákoľvek - federalistická alebo iná.

Majme si to všetci na zreteli.

Július Vigaček

STÁTNÍ SAMOSTATNOST

Odboj za obnovení státní samostatnosti byl zahájen ve jménu národních tradic - svatováclavské a cyrilometodějské - a neoslavismu. Už koncem léta 1914 byla v Rusku ustavena Česká družina a v den svátku sv. Václava její příslušníci skládali přísahu v Kyjevě. Při této příležitosti velitel České družiny připomenul, že si český národ vyvolil sv. Václava, mučedníka a rytíře-knížete, za svého ochránce. Řekl i následující: "Dnes byl posvěcen první prapor, ozdobený korunou ochránce českého národa sv. Václava. S tímto praporem půjdete zmužile za lepší budoucnost vaší vlasti. A svatý Václav, podle české poetické legendy, čekající v hoře Blaníku spolu se svými rytíři až nastane ona poslední hodina vysvobození českého národa, přijde vám vstříc a pomůže vám roztrhnout staleté okovy. . ."

Koruna svatováclavská na praporu České družiny znamenala, že národ v příštím svobodném státě měl být veden v duchu sv. Václava, dle směrnic křesťanských a ovšem tedy katolických, navazováním na slavnou dobu Karla IV. Když se Česká družina rozrostla na první dva pluky, plukovním svátkem prvního pluku byl svátek sv. Václava a druhého sv. Cyrila a Metoděje. Velitelem čs. střelecké brigády, která se vyznamenala v bitvě u Zborova, byl plukovník Václav Trojanov, který byl hrd na to, že mu bylo na křtu dáno jméno Václav a který šířil v legiích úctu svatováclavskou.

Nebyli to však organizátoři České družiny, v čele s dr. Václavem Vondrákem, kdo se dostal na vedoucí místo v novém státě. Vývoj událostí během války, které jsou příliš složité, aby je bylo možno i jen stručně popsat a analyzovat zde, způsobil, že se po skončení války dostaly k moci síly jiné. Jejich cílem nebylo navázat na slavnou dobu Karla IV., ale vytvořit tradici novou, tradici českému národu cizí.

Prof. dr. Josef Kalvoda

ČESKOSLOVENSKÝ OREL V EXILU

SVATOVÁCLAVSKÁ ŽUPA

Výš, Orle, výš!

28. X.

Obrovská chápadla mezi nás rozkladla
strašná a veliká hrdla nám obmyká,
sířeva nám proniká, mozek nám polyká,
ústy nás opijí, očima ovijí —

Nad prachu mraky husté,
nad shnilé močály pusté,
nad hemžení malicherné,
nad pikle zrady černé,
v blankyt, kam až doletíš,
výš, Orle, výš!

Do jasných, zářivých výšin,
do hvězdných, velebných tíšin,
kde pravda a krása vládne,
kde dobrotou srdce mládne,
v ideálu říš —
výš, Orle, výš!

V bouři i ve slunce svitu
výš a výš do zenitu,
nech dole červi a dravci,
sobci a vrtohlavci
svou hledají skrýš — —
ty, Orle, výš!

K výši leť nad oblaky,
dolů však upří zraky
a kde uzříš plazit se havěť,
proti víře a vlasti se stavět,
tam bystrým zobcem zamíříš!
Viš, Orle, viš?

1
9
1
8

1
9
8
3

BOHU — VLASTI — NÁRODU!

Čs. Orel v exilu, P. O. BOX 165, JONESVILLE, Mich 49250, USA

Spáčové vstávejte!
Prapory mávejte!
Zazní zpěv hromový,
rozdrťte okovy,
zařvěte strašlivě,
nenechte na živě

Podrývá paláce, boří nám chaty,
tupí nám meče a loupí nám šaty,
vydírá lýru, bije nám zpěv,
užírá viru a pije nám krev,
hanobí panny a unáší děti,
zvoni nám hrany a hroby nám světi,
hlouběj se zarývá v otcovskou půdu,
zříc, že se bijeme v bludu a trudu —

PROVOLÁNÍ ČESKOSLOVENSKÉ KŘESŤANSKÉ DEMOKRACIE K 28. ŘÍJNU 1983

Výročí založení Československé republiky právě před 65. roky je zároveň jubileum jednoho z nejvýznamnějších dokumentů III. čs. exilu od únorového puče roku 1948 až do přítomné doby: Pasovského manifestu. Prezidium prvé naší v cizině demokraticky ustavené složky jej vydalo v bavorském Pasově, spojené Dunajem se slovenskou částí naší vlasti, k 40-letému trvání Československa v roce 1958.

"Čtyřicáté výročí založení Československé republiky zastihuje nás fyzicky rozdělené železnou oponou, avšak vnitřně a duchovně spojené věrností ideálů, z nich se zrodil společný stát Čechů, Slováků a Rusínů jako novodobý výraz tisícileté historie našich národů."

Tak začíná pasovské provolání k "sestrám a bratřím ve vlasti a v exilu". Tak zní i dnes, po 25 letech - až na tu čtyřicítku, neboť mezitím je Republice 65 let. Přibýlo jí křížků i křížů, právě tak, jako nám exulantům, ale zůstáváme přes železnou oponu spojeni i nadále věrností společným ideálům.

Pasovský manifest je politickým krédem Československé křesťanské demokracie. Její členové a stoupenci, roztroušení po celém svobodném světě totiž věří; na demokracii jako takovou, ale zušlechtnou naroubovaným křesťanstvím. Věří na tisíc let národní tradice. Byla cyrilometodějská a byla svatováclavská. Prvé sbory našich legií v Rusku za I. světové války a jejich prapory nesly jména prvních světců našeho raného křesťanství.

Avšak: "V mladém státě, který potřeboval soustředění všech duchovních sil - konstatuje dokument - byl záměrně zahájen kulturní boj." Proti katolické církvi, proti křesťanství vůbec. Jedy rakouského austrosocialismu a haškovských Švejků začaly působit. Jak to skončilo, víme příliš dobře: druhým (1938-1945) a třetím exilem. Protože - jak to vyslovil lapidárně a nevyvatelně Pasovský manifest:

"Národem cyrilometodějským a svatováclavským jsme být nechtěli - národem Husa a Komenského jsme být nedovedli."

Národ prvokřesťanských světců a obou národních velíkanů by například nemohl provést poválečnou deportaci 3 milionů sudetských Němců, dohodnutou čtyřmi vítěznými velmocemi, s onou brutalitou, jež ji provázela. V krédu ČSKD zaznívá proto z doby, kdy to nebylo bezpečné ani populární ani bez politických problémů komunistickou ideologií a marxistickou "morálkou" zpracovaného národa i jeho exilu - žaloba:

"Jako křesťané odmítáme onu politickou morálku, která vyhlásila zásadu kolektivní viny. Její aplikací bylo poválečné provedení hromadného odsunu neslovanského obyvatelstva z Československa, při němž byli vyvezeni, mnohde způsobem nelidským - bez hlasitého protestu většiny politických i morálních autorit - také ti občané, kteří se proti československému státu ničím neprovinili."

Necelé tři roky nato přišel již komunistický puč. 20 let po něm - logicky - sovětská okupace. Tu Pasovský manifest nemohl ještě znát, tu jen tušil, jak je zjevné z jeho varovných odstavců. Avšak i po 25 letech jeho vyznavači jako demokraté dále bojují a jako křesťané dále věří:

"Ze společných obětí a společné práce domova a exilu, které nemůže zabránit ani železná opona, vzejde v hodině konečného soudu nad komunismem svoboda pro celou naši vlast, protože - jak to potvrdily už tolikrát její tisícileté dějiny.

PRAVDA PÁNĚ VÍTEŽÍ!

Jaroslav Kusý předseda

Jan Kuncíř generální tajemník

ZVON DOMOVA

SNAD NEŽIL JSI, SNAD POHŘBÍVAL JSI JEN,
POHŘBILA NOC, CO NEPOCHOVAL DEN,
VŠAK NEJHLoubĚJI ZAKOPÁN JE ZVON.
DVĚ SRDCÍ MÁŠ, S TÍM LEHCÍM VYJDEŠ V SVĚT
A K TĚŽŠÍMU SE VRACÍŠ POTOM ZPĚT.
Z TĚCH TĚŽKÝCH SRDCÍ PODZEMNÍ JE ZVON.
SPADALÝM LISTÍM VRACEJE SE ZPĚT,
SPADALÝM LISTÍM DLOUHÝCH LET,
BYŤ MARNOTRATNÝ BYL JSI JENOM SYN
A SRDCE DAL VŠEM VĚTRŮM V PLEN,
VŽDY SCHÝLÍŠ SE, A ZDOLA ZE HLUBIN
ZVON ZNÁMÝ ZAČNE VYZVÁNĚT.

FRAŇA ŠRÁMEK

SMUTNÝ ÚDĚL ČESKÉHO BUDITELE VÁCLAVA HANKY

Ladislav Matoušek

Část první: Od kolébky ke hrobu (1791-1861)

Když Alois Rašín pronesl své známé "Práce pro vlast se neplatí", mohl k tomu dodat, že někdy se splácí také krutým nevděkem. Nebylo málo osob, které to zakusily a český buditel Václav Hanka byl jedním z těch, kteří to zakusili snad měrou největší. Povězme si několik slov o tomto významném českém buditeli, na jehož jméno bylo káleno již za jeho života a pokračuje se v tom dodnes, kdy odpočívá na vyšehradském hřbitově déle než 120 let.

Počátek 19. století byl velmi zlý pro český národ. Zdálo se, že není pro něj záchrana, odumíral zvolna. V městech každý člověk v trochu lepším kabátu se za jazyk český styděl, mluvilo se německy ve společnosti i v rodinách a jenom na venkově čeština ještě žila. Mnozí, i významní Češi této depresi propadali. **Josef Dobrovský** se obíral studiem našeho jazyka jako jazyka již vymřelého a ani se nesnažil psát své učené spisy českým jazykem. Dokonce osobní dopisy svým přátelům psával převážně německy. Bylo to sice známo, ale přesto jsem tím byl sám překvapen, když jsem se před 50 lety probíral jeho rukopisnou pozůstalostí v pražském Národním muzeu. Zdálo se tehdy opravdu, že český národ vymře.

Nestalo-li se tak, vděčíme za to hrstce mladých nadšenců, kteří se tehdy odhodlaně postavili proti proudu a docílili opravu zázrak. Byli seskupeni kolem tehdy mladého **Františka Palackého** a dali se spočítat na prstech rukou. Říkalo se později, že kdyby byl spadl strop v malé kavárně v Celetné ulici, kde se tito vlastenci scházeli, že by nebylo dnes českého národa. V té hrstce českých vlastenců zaujímal přední místo **Václav Hanka**...

Václav Hanka se narodil 10. června 1791, jako syn českého sedláka v Hořiněvsi, malé to vesnici asi 2 míle na jih od Králova Dvora. Obecnou školu navštěvoval jen v zimě, v létě pásával krávy svého otce. V roce 1807 ho rodiče dali do gymnázia v Hradci Králové, od roku 1810 žil již v Praze, kde studoval práva a filozofii. Tak se dostal do styku se skupinou mladých vlastenců, kteří si vzali za úkol vzkřísit český národ.

Jedním z prvních úkolů, které si tato hrstka nadšenců vzala za cíl, bylo založení českého Národního muzea. Na tomto plánu pracovali zvláště **V. Hanka**, **Jos. Jungmann**, **J. Presl**, hrabě **Berchtold** a rektor praž. univerzity **J. Jandera**. Konečný návrh koncipoval **V. Hanka** s **J. Ev. Purkyněm**. Také ostatní česká šlechta se k nim nadšeně připojila, především **Sternbergové**, **Kolovratí**, **Kinští**, kteří také hned své soukromé sbírky věnovali českému Národnímu muzeu. **Kašpar hrabě Sternberg** propůjčil svůj palác pro muzeum a již v dubnu 1818 připravil **Frant. hrabě Klebelsberg** (který rovněž věnoval všechny své sbírky Národnímu muzeu) svolání k českému národu, podepsané **Frant. Ant. hrabětem Kolovratem**, aby čeští vlastenci, pokud vlastní jakékoliv starožitnosti, darovali je nově založenému muzeu.

Nebyl to úkol lehký. Mnoho památek na českou minulost bylo v minulých staletích zničeno, buď úmyslně nepřáteli českého národa nebo i neúmyslně z neznalosti. České země prošly také těžkými válkami, za nichž cizí vojska nejen ničila a drancovala, ale mnohé památky odcizila a odvezla. Tak staročeská legenda o sv. Kateřině byla nalezena v roce 1850 až ve Stockholmu, kde se nachází dodnes. V Paříži francouzští králové přísahali při korunovaci na vzácnou knihu psanou neznámým jim jazykem. Teprve v minulém století se zjistilo, že je to evangeliář slovanských benediktinů z kláštera emauzského. A mnoho jiných staročeských rukopisů je roztroušeno dodnes snad po celém světě.

Vyhledávat ty zbytky, které se ještě někde dochovaly, to si vzali na starost ti mladí nadšenci, kteří věřili, že se český národ probudí. Tak také **Hanka** objížděl české krajiny, navštěvoval hrady a zámky, prohlížel staré kostely, jejich sklepy a věže a pátral po zbytcích, které nám z minulosti zůstaly. Podařilo se mu učinit během života mnoho vzácných objevů, našel tak staročeský překlad **Milionu** od **Marka Pola**, zlomek staročeské **Alexandreidy**, ale **nejslavnější objev učinil v roce 1817** nedaleko svého rodiště, v klenotnici kostela sv. Jana Křtitele ve Dvoře Králové, kde našel zlomek staročeského rukopisu, který proslavil **Hanku** i náš národ v celém světě a který se dodnes nazývá **rukopisem Královédvorským**. Rukopis obsahuje řadu básní o české minulosti, také básně lyrické a svým vzhledem odpovídá době kolem 13. století.

Václav Hanka.

Nález tohoto rukopisu (pro krátkost používám pro něj RK, jak se vžilo) **Hanku** nejen proslavil, ale stal se také kletbou jeho života a stal se těž příčinou, proč se kálí na **Hankovu** památku ještě dnes. Básně tohoto rukopisu se staly totiž jiskrou, která roznítla plamen, jehož bylo tolik zapotřebí, aby se národ český probudil z pomalého umírání. Sám **Palacký** o tom později napsal: "My staří současníci, my víme vyprávět o tom, jak se nám s objevením RK otevřel náhle nový netušený svět, s jakou čarovnou mocí tloukly na naše srdce ty tak nezvyklé a přece zvonící zvuky..." Básně tohoto rukopisu dodaly národu to, co potřeboval: oživení lásky k mateřské řeči. Národ se začal probouzet ze spánku, začali se objevovat více a více básníci, umělci i vědci, kteří během dalších desetiletí vytvořili díla, na které může být český národ hrdý. Sta jmen těch, kteří byli povzbuzeni ke svým dílům nálezem **Hankovým**, dala by se zde vyjmenovat v nekonečné řadě. Patřili k nim naši velikáni **Palacký**, **Safařík**, **Kollár**, **Celakovský**, **Mácha**, **Mánes**, **Aleš**, **Bendl**, **Dvořák**, **Smetana**, **Myslbek**, abych uvedl jen několik.

Hodnota **Hankova** nálezů byla uznána po celém světě. RK byl přeložen do nejméně 20 jazyků a kolika vydání docílil, nelze ani odhadnout. Řeknu-li, že jich bylo značně více než 200, je to odhad příliš střízlivý. První vydání bylo **Hankovo** (1819). Později přidal **Hanka** k vydání také jiné staročeské rukopisy, především rukopis **Zelenohorský (RZ)**, který v roce 1818 byl darován Národnímu muzeu na výzvu hraběte **Kolovrata** anonymním nálezcem. Byl původně nazýván **Libušin soud** a slavná česká **Smetanova** opera "Libuše" je v podstatě obsahem tohoto rukopisu. **Hanka** neměl s tímto rukopisem nic společného, vyjma toho, že ho přepisoval a vydával spolu s RK, jak se dělalo i později a pro oba rukopisy se používá zkratky RKZ.

Hned po založení Národního muzea se stal **Hanka** jeho archivářem a zůstal jím až do smrti. Nálezem RK se stal známým po celém světě a přesto, že mu byla nabízena výhodná místa v cizině, zůstal věren své vlasti a Praze. Během činnosti v muzeu se obíral též bádáním v řeči a literatuře české i jiných jazyků slovanských a dosáhl docentury i profesury na pražské univerzitě. Vydal během života několik desítek učených pojednání z těchto oborů, psal také básně, které nebyly sice nadprůměrné, nacházely však oblibu v širokých vrstvách. Mnohé z nich znárodněly a jsou snad dodnes ve vlasti zpívány, aniž se tuší, že jejich autorem byl nebohý **Hanka**. Tak např. i zdejší krajané znají jistě známou jeho píseň "Moravo, Moravo".

Činnost **Hankova** došla z mnoha stran veřejného uznání. Byl jmenován čestným členem mnoha zahraničních univerzit, mnoha vědeckých institucí domácích i cizích, obdržel dva rytířské řády od

Karel Hujer se svým hostitelem Rabindranatem Tagorem před básnickým domovem Utarayam v Šantiniketanu v dubnu 1935.

Po ranní modlitbě Rabindranath Tagore vychází ze šantiniketánského chrámu univerzity Vísva bháratí v Indii 4. dubna 1935

OSVOBOZOVACÍ

BABYLON DVACÁTÉHO STOLETÍ

Karel Hujer

Když nadchází Orwellův "1984" s rychle se blížícím počátkem třetího tisíciletí, tu v osudech rodné vlasti v srdci Evropy máme stejně bohaté zdroje ponaučení z dějinných zvrátů, jaké v širším rozsahu jsou rozprostřeny ve dvou tisíciletích od zániku antické středozevní kultury. Na místo luzných slibů svobody s prvou světovou válkou a s počátečním zjevem davového člověka vzrůstající technologie a jejich odlidšťujících megalopolisů, politická svoboda nabyla novou šalebnou fází s konečným zánikem pastorální společnosti. Stalo se tak v povážlivém rozpadnutí mocnářství, aniž by bylo nahrazeno federativní formou. Jak podobná to situace, když křesťanskou vírou stmelená říše Karla Velikého se rozpadla mezi rozvadané vnuky prvně korunovaného dědice říše římské, po němž začal rozháraný temný středověk. Tu nastaly nekonečné třenicové a šarvátky mezi provinčními vévody, asi jako v tomto dějinném údobí po celém světě se odbývají kremelskými spiklenci podněcované "mírové" manifestace, jež vlastně skrývají komunistický plán světovlády.

Nikomu ani z dále nepřišlo na mysl, když v mém rodném idylickém městečku v Podkrkonoší místní rozšafný advokát Harapád z radničního balkonu zvolal k dychtivě rozjařenému shromáždění: "Černí orlové odletěli, náš národ po třech stoletích dosáhl osvobození!" S postupem dalších let století, události v globálnějším rozsahu ukázaly, že naše osvobození bylo v planetárním měřítku jen malým provinčním příběhem. Za mozaikou uvolněných národností střední Evropy právě v jejich "sebeurčení" se skrývá celá spleť nevyřešitelných problémů čili hašteření. Právě v onom pozdním říjnovém dni roku 1918 již celý rok se stmívalo nad Petrohradem v bezuzdných davech proletářů a převážná většina novo-feudálních vězňů euroasijské říše ani po roce události v carském sídle neměla tušení, že "útok na Zimní palác" přivede nejen Rusku, ale celé západní civilizaci a celému světu neporovnatelnou katastrofu, která se přenesla do počátku třetího tisíciletí. Pamatuji se, kterak se mezi lidmi vyprávělo ještě před koncem války roku 1917 o bouřlivém vření v Petrohradě, po němž car abdikoval. A přece nejvyšší synod pravoslavné církve rokoval o úpravě ornátů k obvyklým slavným obřadům nejposvátnějších velikonoc, aniž by dbal, co se děje na ulicích. Podobně svobodný svět spal, když vzrůstal nacismus, který byl inspirován bolševickými zvěrstvy a podobně spí dnes Amerika, zatímco marxisticko-leninský trojský kuň horlivě chytráčí ve svobodném zázemí otevřené společnosti.

A tak, když s koncem října 1918 se Češi a Slováci osvobodili od Habsburků, Džerzinského čerezevičajka, první forma zrůdné KGB, již rok zločinně řádila daleko účinněji než někdejší francouzská gilotina a typ Dostojevského řasa - zloducha, Lenin, ve Smolném paláci v Petrohradě, v někdejší dívčím klášteře, ve zpitém stavu bolševické, podvodně uchvácené moci vydával jeden smrtelný edikt za druhým. Jestli se nějaké zprávy o petrohradském řádění bolševiků dostaly do rozjařené slávy rodných našich krajů, byly

vyřízeny jen mávnutím rukou. Vždyť i TGM ve svém informativním díle "Rusko a Evropa" nedával carskému samoděržaví slibnou naději a nejednou nám říkal, že "svět jde doleva" a v bolševismu očekával obrát k lepšímu. Zatím bolševismus od prvních začátků jako dnes v planetárním šílení praktikuje mistrovství klamu, zločinného podvádění až za pouhých dvacet let krásného květu Masarykovy republiky sežehnul sen touhy tří století. Ještě před sovětskou invazí v roce 1968, kdy vlast úpěla již dvacet let pod terorem českých kremelských čeledínů, psal mi jeden milý bratr a poznamenal, že jako se císař František Josef nedočkal rozpadu svého mocnářství, tak zase TGM nepoznal, jak jeho varovný hlas o levičácké tendenci pohltil vytoužené dílo Prezidenta Osvoboditele.

Tak se od konce první světové války vystřídalo několik různých kategorií osvobozovacích procesů relativních kvalit. Po zbolševizovaném Rusku roku 1922 pochodem na Řím fašismus osvobodil Itálii, o několik let později spálením Reichstagu v Berlíně nacismus osvobozoval Německo a tak vichřice se hnala se slibem socialistické spravedlnosti Evropou a našli se vždy stoupenci jednoho nebo druhého směru od nejliberálnější demokracie až k nejdolidštěnější tyranie komunismu, který podemílá základy křesťanské kultury a jak jsem viděl na nesčetných nápisech za železnou oponou, řve do celého světa "Se Sovětským svazem na věčné časy". I Hitler se chvástal o svém mileniu. Exulant dvacátého století, pokud je ve zbývající svobodné části světa, má možnost poznat cenu světoobčanství, byť třeba v slzách zamyšlení mystického odkazu našeho básníka Březiny. Bylo tak vždy v dějinách a nejen naši národní světci, již před půltřetím tisíciletím Aeschylus pravil "Pathei mathos", "Jen zkouškami se učíme". Ve světě politické svobody je vždy vratká, relativní. Pravá svoboda je výhradně ve světě duchovním, jak ji Solženicyn poznal v archilepagu otrockých gulagů. Nemusíme si odříkávat, kolika "osvobozujícími" procesy jsme procházeli, vystihl to tragikomicky můj zesnulý bratr, když mně jednou psal: "Narodil jsem se v Rakousko-Uhersku, žil jsem dvacet let v Československu, skoro šest let v Německu a dnes jsem v sovětské gubernii a nikdy jsem se ze svého rodiště nevystěhoval." Není tedy divu, že se vyskytne otázka, co je vlastně ta pravá svoboda? Svoboda, jež zajišťuje důstojnost lidské individuality? Anglický historik G. M. Trevelyan praví, že: "Pasák na panském poli v době feudální, který bděl nad stádem sám celý den ve své samotě, mohl či nemohl být otrokem; požíval však zvláštní druh duchovní svobody, kterou dnes nemá uniový dělník ani bankovní úředník nebo státní zaměstnanec. Aniž by tušil, prožíval potěšení ze svobody izolace, která pozvolna vymizela až do úplného zániku s rozvojem průmyslové revoluce a její odlidšťující technologie."

Vzpomínám si živě, jak ve schůzce s Mm. Panditovou, sestrou prvního ministerského předsedy Indické republiky Nehrua, poznamenal: "Jak to bylo krásné, když Britové vládli v Indii a většina bojovníků za svobodu byla v humanitních vězeních

Osvobozovací Babylon...

demokratických tradic." Něco podobného prožíval český národ v době osvícenské, kdy za rakousko-uherského mocnářství někteří čeští Raisovi "zapadli vlastenci" v chudých pohorských chaloupkách živil iluze, že národ bude zabezpečen jen tehdy, až se kůň donského kozáka napije vody z posvátné Vltavy. K uspokojení takových nadějí, i to se stalo skutečností. Nebyli to sice kozáci, ale přijeli z donské pánve, od Povolží a z Asie. Jejich tanky oné strašné srpnové noci drtily silnice a i sen svobody stejně jako nacističtí imperialisté jednoho ponurého březnového "ides" 1939. Jaké poučení vyplývá pro nás z těchto tragických momentů naší národní historie? Pravá svoboda záleží v odříkání a ve stále vnitřní očiště. Od dětství jsem čítával v jedné jeskyni na "Kalichu" Skalního města nad Malou Skálou v Českém ráji, kde před třemi staletími bylo jedno z míst, kde se čeští bratři loučili s vlastí: "Nic nevzali jsme s sebou, jen bibli Kralickou a labyrint světa." Tradice a dílo těchto exulantů patří k nejkrásnějším stránkám dějin, jež posléze vedlo k osvobození, především cestou duchovní.

Ač jsme pod Damoklovým mečem zintenzivnělého nebezpečí novodobého vestfálského míru a jako zapomenuté zrnko písku mezi dvěma žernovy novodobých velmocí, USA a SSSR, tím více si připomínám den 13. srpna 1963, v dlouhém zamyšlení v tiché samotě Komenského mauzolea v Naardenu. Nikdy mně nezazněla slova umírající matky Jednoty tak intenzivně jako v oné chvíli, jež věky objímala. Znova modlitbou za národ oživil Karel Čapek v tragické chvíli roku 1938, avšak v mauzoleu velikého exulanta to byl ohlas tří století: "Živ buď, národe posvěcený v Bohu, a neumírej. . . Přijdi čas tvůj, aby říkali národové: Blahoslavený jsi, Izraeli; kdo je podobný tobě, lidé vysvobozený skrze Hospodina. . ." A když Komenský-exulant psal svůj Kšaft umírající matky Jednoty jako nejkrásnější modlitbu za národ, bylo to již skoro půl století ode dne, kdy oblíbenec Ferdinandova habsburského dvora, kapucínský mnich Sabinus, ve svatoštěpánském dómu ve Vídni za přítomnosti neblaze proslulého vítěze nad českým národem, měl vítězné pobělohorské kázání. Sabinus adresoval slova svého kázání jeho císařské jasnosti, a mluvě o českém kacířském národě jako dnes sovětští imperialisté v době invaze o české "kontrarevoluci", citátem z biblického žalmu: "Zbij jej železným prutem a rozdrť jej na kusy jako hrnčířskou nádobu."

Národ skutečně stál jako kdysi Izraelští v babylonském zajetí, před dlouhými, temnými léty veliké očisty. A přece proslulý historik Arnold Toynbee více než kdo jiný zdůrazňuje, že jak náboženství, tak národ roste a rozvíjí se v nejklaďnějších hodnotách jediné zkouškami a trnitou cestou. Kde je mocná říše asyrská, babylonská, kde jsou bohové egyptských faraónů a přece národ židovský po čtyřech tisíciletích je stále i ve své diaspoře po celém světě důležitou složkou v chodu planetárních dějin. Kdykoliv se odvrátil od

vlastních proroků, vždy procházel zdrcujícími zkouškami vyhlazovacích procesů. Třikrát byl svědkem zkázy jeruzalémského chrámu, Římané zahladili i jméno Jeruzalém na Aeolia kapitolina a téměř na dva tisíce let Izraelci ztratili svou vlast, která nicméně se stala svatou zemí tří hlavních náboženství světa. Nebezpečí vzrůstá jen tehdy, když se vytváří a organizuje materiální forma pozemského státu se slibem pozemské svobody. Proto již církevní otec, sv. Augustin, biskup v Hippu u Kartága, po prvním přepadení Říma severkými barbary, odkázal své dílo o "Městě Božím", které, jako Kristovo království, není z tohoto světa.

Za těchto okolností idyla osvobození, již spojujeme s 28. říjnem, je pouze malou světlou etapou na trnitě cestě našich dějin. Byl tu zdrcující mír vestfálský v roce 1648, kdy české země, jak se zdálo, navždy zmizely z mapy kontinentu. Byly i chvíle, kdy i křesťelé českého jazyka váhali ve svých nadějích v jeho oživení a jako Dobrovský skládali českou mluvnici v němčině. Bylo to však nějaké vyšší vnuknutí národních světců, jež je, jako Jungmanna v jeho sestavování českého slovníku, inspirovalo k neúnavné práci buditecké, za níž jim nikdo neplatil. Jejich dílo jasně dokazovalo slova Palackého, že národ vždy více vítězil na cestě duchovní než na poli bitevním. Byla to příznačná logika dějin, že se mnichovským paktem národ nesměl vojensky bránit. A když jako zrnko písku mezi někdejšími velmocemi faraónského Egypta a mezopotámského Babylonu obstála země biblických proroků, tak obstojí i malá země exulanta Komenského mezi dvěma velmocemi ve věku titanských zdrojů kosmické síly atomového jádra. Když ve zbožném ztišení si připomínám modlitbu Komenského z roku 1670 a Karla Čapka z roku 1938, tak neustávám si oživovat modlitbu za vlast básníka Rabindranatha Tagore, který věřil, že ze srdce Evropy vzejde světu spásné světlo. Bylo to ve dnech jarních roku 1935 v šantinetánském chrámu Tagorovy univerzity, kde jsme se denně scházivali před východem slunce k rannímu rozjímání za přítomnosti staříčského indického mudrce. A tu ve slovech východního avatara v naší mateřštině zdravím vás, draží a milovaní, doma i v širém světě, vždy ve víře nepochybní:

"Kde vědomí je bez bázně a hlava vztyčená, kde vědění je svobodno,
kde svět nebyl rozdroben úzkými zdmi domácimi,
kde slova vycházejí z hlubin pravdy,
kde neúnavné úsilí vzpíná své paže po dokonalosti,
kde jasný proud rozumu nesešel z cesty v nudnou poušť mrtvého
zvyku,
kde duch je Tebou veden vpřed ve stále šířící se obzor myšlenky a
činu,
pak v ten ráj svobody, Otče můj,
dej probuditi vlasti mé. . ."

POTĚŠENÍ Z KONCERTU

Při svém cestování po Americe zavítala československá umělkyně a operní zpěvačka slečna Miluška Šimková, členka Australské operní společnosti v Sydney, také k nám do Chicaga. Koncert, který uspořádal oblastní výbor Československé národní rady americké v sobotu 22. října v budově Velehradu, byl sice početně navštíven, ale přesto se mnoho lidí připravilo o skutečný umělecký a kulturní zážitek, jakých je v Chicagu málo.

Mezzo-sopranistka slečna Šimková, která zpívala v Československém rozhlasu a později v Jihočeské opeře v Českých Budějovicích před svým odchodem do exilu, podala upřímný procitěný projev všech písní, které si pro koncert vybrala. Prokázala své nadání, uměleckou výši, divadelní suverenitu.

Zapívala pozorným posluchačům několik národních písní jako "Ó, hřebíčku zahradnický", "Proč jsi k nám nepřišel", "Umrem, umrem", "Kukulienka, kde si bola", "Písně dcery ducha mého" a "Teče voda, teče"; některé v úpravě Jana Masaryka, jejichž vydávání bylo po únorovém puči v Československu zastaveno. Samozřejmě, že v programu nechyběly populární Hašlerovy melodie, píseň Jiřího Fialy z filmu "Muzikantská Liduška" - "Lásko, Bože, lásko", "Ta česká píseň" od Rudolfa Leo Vašaty a od Jaroslava Křičky "Bábinčin maršovský valčík". Slečna Šimková pak zapívala od Bedřicha Smetany "Nekamenujte proroky", přednesla báseň Otakara Březiny "Matka" a při zpěvu francouzského šansonu "Kupte si fialky" rozdávala v hledišti přítomným dámám karafiáty.

Není třeba dodávat, že umělecký přednes všech písní za doprovodu

MILUŠKA ŠIMKOVA

paní Jiřiny Černé se setkal s nadšeným potleskem všech přítomných, i když snad do repertoáru mohlo být zařazeno více veselejších písní. Poklad národních písní našeho národa je nepřeborný a byl a zůstává pramenem živé vody, k němuž se vracíme zvláště v dobách národního pokoření a z něhož čerpáme naději i útěchu.

Je třeba vyzvednout obětavost a lásku k rodné zemi umělkyně slečny Milušky Šimkové, která se vydala na cestu světem, aby obdařila své krajany a rodáky krásou svého pěveckého nadání a dodala jim naději, že svoboda znovu rozkvetne v naší vlasti - Československé republice.

Jsmo rádi, že slečna Šimková na svém turné Chicagu nevynechala. Děkujeme jí za to a litujeme, že nemohla mít koncerty alespoň dva!

-dr-

Smutný úděl...

ruského cara, řadu zlatých medailí pro zásluhy ve vědě od rakouských císařů Ferdinanda a Františka Josefa, ruských carů Alexandra a Mikuláše, zlaté prsteny od ruských kněžen Heleny a Olgy atd.

Bohužel, všechna sláva, polní tráva...

Hanka se i s jinými vlastenci platně podílel na všech bojích za české státní právo, účastnil se aktivně svatodušních bouří v roce 1848, a poněvadž se všeobecně vědělo, jaký podíl měl jim nalezený RK na českém probuzení, stal se Hanka solí v očích těch, kteří národu českému nepřáli či ho dokonce nenáviděli. V říjnu tohoto roku tomu bylo 125 let, co v pražském německém deníku "Tagesbote aus Böhmen" se objevil nepodepsaný seriál 5 článků, v nichž Hanka byl napaden, že rukopis Královédvorský nenalezl, ale padělal a že tudíž celé obrození českého národa spočívalo na lži a podvodu.

Na obranu Hankovy cti se postavili hned veřejně přední čeští vědci, hlavně ovšem Palacký a V. Hanka sám podal na redaktora novin Davida Kuha žalobu pro urážku na cti, poněvadž Kuh odmítl jmenovat autora článků. Hankova žaloba byla soudem přijata, soud provedl podrobné vyšetřování, vyslechl dlouho řadu svědků, kteří byli přítomni nálezu RK, vyslechl také V. Hanku, který přísežně potvrdil, že RK našel a v srpnu 1859 vyhlásil rozsudek, kterým byl D. Kuh odsouzen ke dvěma měsícům, pokutě 100 zlatých a náhradě soudního řízení. Kuh se odvolal k vrchnímu zemskému soudu, který však odvolání zamítnul a rozsudek potvrdil.

Kuh se však v říjnu obrátil osobním dopisem na rakouského císaře s žádostí o omilostnění. Nevím, jaké bylo zákulisní jednání ve Vídni, ale vídeňské ministerstvo spravedlnosti nařídilo vrchnímu zemskému soudu v Praze již v listopadu 1859, aby Kuhovo potrestání zastavil a Nejvyšší soud ve Vídni pak 12. dubna 1860 vynesl nový rozsudek, kterým Kuh byl plně osvobozen. Toto rozhodnutí bylo nezákonné, poněvadž Nejvyšší soud ve Vídni neměl práva zasahovat do rozsudku vrchního zemského soudu v Praze, který byl v podobných sporech instancí konečnou. Rozhodnutí vídeňského soudu způsobilo ovšem v Čechách obrovský rozruch, bylo nazýváno posměšně "Kuhgesetz" a potvrdilo to, co se v Čechách začínalo tušit, že totiž Kuhova akce

byla v jakési spojitosti s rakouskou vládou.

Nejvíce otfásl tento rozsudek Hankou. Krátce na to ochuravěl, jeho stav se stále zhoršoval a 12. ledna 1861 dokončil svou životní pout'.

Zpráva o smrti Hankově se rozléla bleskurychle po českých zemích a o tři dny později uspořádal jemu český národ rozloučení, jakého Praha nepamatovala ani tehdy a ani dnes. Byl to pohřeb slavnější pohřbu císaře. Konal se z Národního muzea, které tehdy bylo Na příkopech v Nostickém paláci. V pohřebním průvodu na vyšehradský hřbitov doprovázelo rakev na 20.000 osob a celková účast byla odhadována na nejméně 50.000. Všechny přední osobnosti české vědy, kulturního a politického života, české šlechty a duchovenstva považovaly za čest doprovodit tohoto velkého vlastence na poslední cestě. Pohřební obřady konal pražský arcibiskup Krejčí, rakev byla vyzdobena vavřínovým věncem s národními trikolorami. Šťrpalce od rakve nesli podle vozu František Palacký, F. L. Rieger, W. W. Tomek, kníže Thurn-Taxis a J. Wenzig. Před vozem kráčeli studenti všech pražských škol, 80-členný pěvecký sbor, duchovenstvo z celé Prahy a okolí, kolem vozu šla v národních krojích delegace polská a jihoslovanská, kolem průvodu šlo 400 studentů s pochodněmi, za rakví nesl mladý kníže Václav Kounic na sametovém polštáři řády Hanky a skvostné vydání RK. Potom následovaly jiné význačné osobnosti, zástupce císaře, pražský místodržící hrabě Forgáč, celá česká šlechta, hrabata Chotkové, Clam-Martíniové, Nosticové, knížata Schwarzenberg, Salm a další. Byl tu strahovský opat, velmistr řádu českých křižovníků, profesori a rektori univerzity i techniky, řed. Národního divadla se všemi členy, více než 200 českých spisovatelů s rozžatými svícemi a mnoho jiných představitelů českého národního života, které není ani možno vyjmenovat. Tisíce prostých občanů následovaly a nekonečná řada kočárů. Tisíce Pražanů vroubily cestu, okna, balkony, i mnohé střechy byly obsazeny. Během dalších dní a týdnů byla sloužena requiem ve všech českých městech a také v cizině, jakmile tam zpráva o smrti Hankově pronikla.

Zdálo by se, že s Hankovou smrtí skončil život velkého muže, který se tolik zasloužil o naše probuzení a že jeho jméno zůstane s úctou zapsáno do našich dějin. Nestalo se tak, bohužel, a k tomu se vrátím v druhé části tohoto pojednání.

HLASATEL V BÍLÉM DOMĚ

Na pozvání prezidenta Spojených států se dostavila v úterý dne 18. října 1983 skupina redaktorů etnického tisku a rozhlasu do Bílého domu, kde se zúčastnila oběda, pořádaného panem prezidentem. Schůzky se též zúčastnil předseda Denního Hlasatele Josef Kučera ml. Po obědi předal předseda panu prezidentovi přímo do rukou slavnostní vydání Denního Hlasatele, vydaného na počest svčeni Mariánské kaple ve Washingtonu, zároveň s anglickým vydáním knihy Stefana Pagáče State Secret No. 1 a protest na Jaltu.

V dopoledních hodinách byla konána schůzka redaktorů etnického tisku a rozhlasu, při které byli přítomni: býv. poslanec Eduard Derwinski, nyní člen státního departmentu, tajemník pokladu Donald Regan, prezidentův poradce Edwin Meese a Wendel Gunn, asistent tajemníka obchodu. Za českou skupinu byli též přítomni Zdeněk Pražák z Clevelandu v Ohiu s manželkou a Jan Petlička za český rozhlas v New Yorku, který právě oslavil 50 let trvání.

Přítomní zástupci vlády USA hovořili o dnešní situaci v jejich oborech. Po té vyzvali přítomné redaktory ke kladení otázek.

Předseda Hlasatele položil otázku poslanci Derwinskému, jaký je jeho názor, kdyby USA přerušila diplomatické styky se Sovětským svazem. Poslanec Derwinski odpověděl, že určité body by byly prospěšné Spojeným státům, ale na druhé straně by to bylo nepraktické.

Dále se ptal tajemníka pokladu Donalda Regana, za jakých podmínek USA prodává obilí do Sovětského svazu a zda to má nějaký prospěch pro Spojené státy. Bylo mu odpovězeno, že ze začátku se ministři obrany stavěli proti tomuto obchodu, ale tlak amerických farmářů, kteří tvrdili, že když USA neprodá obilí, že tak učiní jiné státy, kupříkladu Argentina nebo Kanada, rozhodl pro tento prodej.

Dále byla kladena otázka přímo prezidentu Reaganovi ohledně Jalty, zda USA plánují zneplatnit ujednání Jalty, jak nedávno projevil tento názor viceprezident Bush ve Vídni. Prezident odpověděl, že USA vždy cítí s ujařmenými národy ve východní Evropě a proto každým rokem prohlašují Freedom Day a vždy na to poukazují při každém jednání se Sovětským svazem.

Modlitba

Bohdan Suk

Za všechny, kteří trpí,
doufají i pod ranami mřou,
za všechny nešťastné, ó Bože,
přijmi, přijmi modlitbu mou.

Vysvobod' trpící od vládců zlých
a vzbud' muže jim zákonů Tvých.
Na jejich zhřešení nevzpomínej ani,
odpusť' a daruj jim smilování.

Best wishes
from
**The CICERO
REPUBLICAN
ORGANIZA-
TION**
Al Carr,
Committeeman

Vzpomínáme
významného dne
28. října 1918
Soňa a Jiří Kysela
DUMPLING HOUSE
4109 HARLEM AVE.
STICKNEY, IL. 60402
484 - 6733

Vzpomínáme významného dne
28. října 1918
**MORAVIA
RESTAURANT**
8744 W. OGDEN AVE.
LYONS, IL.
Tel. 447 - 6776
V pondělí zavřeno

My, věrní Moravané,
vzpomínáme s vámi
největšího svátku
Československé republiky
28. října 1918 A. D.
**MARINA'S
BEAUTY
SALON**
6234 W. Cermak Rd.,
Berwyn, Ill. 60402
484 - 1118

BEST WISHES
TO CZECH-AMERICAN
COMMUNITY
Dr. Karel Klím a
P. E.
U. S. DEPARTMENT OF
ENERGY
Chicago Operations Office
9800 South Cass Avenue,
Bldg. 201
Argonne, Illinois 60439
(Free consultations
on energy awareness
Call: (312) 972 - 2284

BLAHOPŘÁNÍ K
28. ŘÍJNU 1918
Reis Florist
6238 W. CERMAK
BERWYN, IL.
484 - 6368
Květiny k pohřbům,
doručujeme květiny do všech
okolních nemocnic a ke všem
příležitostem.

VZPOMÍNÁME
VÝZNAMNÉHO DNE
28. ŘÍJNA 1918
Nejmenovaná přítelkyně Božena J a n d a
Berwyn, Ill. Berwyn, Ill.

Vzpomínáme
významného dne
28. října 1983
Marian Y u n e k
788 - 3901
2139 S. OAK PK.
BERWYN, IL. 60402

MORAVSKÁ KULTURNÍ
SPOLEČNOST
vzpomíná
28. ŘÍJNA 1918
ROSE ANN PEKNY
tajemnice
TOMÁŠ KUCHVÁLEK
předseda

**SRDEČNÝ POZDRAV OD
SLOVENSKEJ DOBROČINNEJ
SPOLOČNOSTI
SLOVAK AMERICAN
ASSOCIATION CHARITABLE**
If your loved ones need nursing care, our ROLLING
HILLS MANOR NURSING HOME at Zion, Illinois,
offers quality care at reasonable prices. Licensed for 142
skilled beds, and Medicare approved. Five miles east of
Interstate 94 on Route 173. Katherine Brown is the
Administrator: Tel. (312) 746-8382.
LILLIAN K. KUBICEK, President
17W714 BUTTERFIELD ROAD - Apt. 115
OAK TERRACE, IL. 60181
JUDITH D. JANAC, Secretary

ÚSTŘEDNA MORAVSKÝCH
SPOLKŮ
Ruda Liška
předseda
Vlasta Vicienik
tajemnice
Národopisný kroužek ŮMS
Josef Borýsek
předseda
Ludmila Mikušik
tajemnice
VZPOMÍNÁME NEJVĚTŠÍHO SVÁTKU
ČESKOSLOVENSKE REPUBLIKY
28. října 1918

VZPOMÍNÁM
28. ŘÍJNA 1918
PŘÍTEL Z MICHIGANU

 Vzpomínáme
památného dne 28. října 1918
dne osvobození československého národa
Je tomu již 65 let od nejslavnějších dějin demokratické
Československé republiky.
Věříme a pracujeme pro to, aby Československo bylo opět
svobodné a demokratické podle vzoru naší americké vlasti.
SOKOL HAVLÍČEK TYRŠ
LOUIS KMEN
tajemnice
ANN BAŠTA
předsedkyně

**VZPOMÍNÁME
NEJVĚTŠÍHO SVÁTKU
ČESKOSLOVENSKÉ
REPUBLIKY**

28. ŘÍJNA 1918

Marie Malá
Gary, Indiana

*
Nejmenovaný přítel
z Lombard

*
Nejmenovaný přítel
z Chicaga

*
J. Hackel
Riverside, Ill.

*
Rodina L. Sauer
Wisconsin

Vzpomínáme s vámi největšího svátku
Československé republiky
28. října 1918

BOHEMIA RESTAURANT

6026 W. CERMAK RD.
CICERO, IL.

AMERICAN AND EUROPEAN KITCHEN
HOME MADE FROM SCRATCH

Open daily 11:00 AM - 7:30 PM
Sunday 11:00 AM - 7:00 PM

TAKE OUT ORDERS

Phone -652-8351

closed Wednesday

Jarmila Dohnalová

Českoslovenští sportovci
ve svobodném světě
vzpomínají
65. výročí založení
Československé Republiky.

**SVAZ
ČESKOSLOVENSKÝCH
SPORTOVců CHICAGO**

Vzpomínáme s vámi největšího svátku

Československé republiky
28. října 1918

MÍR ČECHIE No. 205 ČSA

EMILIE DAM
tajemnice

MARIE ŠLAUF
předsedka

Vzpomínáme
významného dne
28. ŘÍJNA 1918

SPARTA A. B. A. CHICAGO

ZALOŽENÁ V ROCE 1915

Klubovní místnost:
5700 západní Čermákova třída
Cicero, Illinois

Vzpomínáme významného dne
československé historie
28. ŘÍJNA 1918

DNE OSVOBOZENÍ Z 300 LETÉ POROBY HABSBUROVSKÉ
DYNASTIE, KDY SPRÁVA VĚCÍ ČESKÉHO A SLOVEN-
SKÉHO NÁRODA BYLA PŘEVZATA JEHO VLÁDOU A
BYLA NASTOLENA SVOBODA A DEMOKRACIE.

NEZAPOMENEME TOHOTO HISTORICKÉHO MEZNÍKU
A BUDEME VŽDY USILOVAT, ABY ČEŠI A SLOVÁCI OPĚT
SE DOČKALI DNE OSVOBOZENÍ Z DNESNÍ JEJICH
POROBY.

**AMERICKÁ OBEC
SOKOLSKÁ**

The Money
Network card.
A measurable
improvement
in banking.

available at:

FIRST NATIONAL BANK OF CICERO
6000 West Cermak Road Cicero, Illinois 60650

Member **FDIC**

**NEJSRDEČNĚJŠÍ BLAHOPŘÁNÍ
K 70. LETÉMU VÝROČÍ MANŽELSTVÍ
NAŠIM MILOVANÝM RODIČŮM, DĚDEČKOVÍ A BABIČCE**

Vincent a Anna Soukup

DNE 2. LISTOPADU 1983
VE STŘEDU SLAVENÉMU
1326 W. 38th ST.
LORAIN, OHIO 44053
Dříve: Chicago, Ill.

Blahopřejeme Vám, drahý otče a milá mamičko, srdce naše mnoho cítí, leč slova dít jen maličko. Šťěstí, zdraví a spokojenost budíž s Vámi stále, ať starosti ani hoře nermoutí Vás žádné. Radost jen necht' oblést' Vás každý života den, i další život necht' Vám plyne jako krásný sen. Nás pak děti milující i dále v lásce mějte a v nerušeném blahu svatby diamantové se dočkejte.

To vám z upřímných srdcí přejí:

ELSIE a JERRY VASEK, dcera a zet';
SHARON a BILL GUEST A BEVERLY a MICHAEL HOMAS - vnučky s manželi

**NEJSRDEČNĚJŠÍ BLAHOPŘÁNÍ
K 88. NAROZENINAM**

které bude slavit 27. října 1983

naše milovaná maminka, babička a tchýně

Josephine BILIK

Berwyn, Ill.

Blahopřejeme Vám, drahá maminko, srdce naše mnoho cítí, leč slova dít jen maličko.

Šťěstí, zdraví a spokojenost budíž s vámi stále, ať starosti ani hoře nermoutí vás žádné.

Vše nejlepší, hlavně hodně zdraví

preji

TOMAS BILIK ml.
syn s rodinou

**J. MORAVIK
School of Dance**

2138 S. 61st CT.
Cicero, Illinois
Features
Ballroom Dancing
656 - 1108

Na návrh předsedy Hlasatele Josefa Kučery byla vyvěšena na počest 28. října 1918 československá vlajka ve městech Ciceru a Berwynu, kde bydlí mnoho našich krajanů.

**Taneční podzimní zábava
chicagské Sparty**

Sparta A. B. A. Chicago zatančí nejenom starší, ale srdečně zve celou naši hlavně naše mládež, jak sportovní i nesportovní veřej-j sme to viděli minulý rok. nost na tradiční

**Taneční podzimní
zábavu**

dne 5. listopadu 1983 v příjemném sále American Legion Hall, 5510 západní 25. ulice, Cicero, Ill.

Sparta A. B. A., jejíž jméno je nesmazatelně psáno v historii americké kopané již od roku 1915, se stará pečlivě o sportovní výchovu mládeže a z jejich řad vyšlo již mnoho významných hráčů, kteří se uplatnili ve špičkových týmech americké ligy.

Taneční večírek je jedním z důležitých zdrojů příjmu pro Spartu a každý, kdo má rád naši kopanou a naši Spartu a chce ocenit její neúnavnou práci, by měl přijít.

Sparta bude mít opět moderní taneční orchestr, při jehož budbě si s chutí

Proto neváhejte a přijďte dne 5. listopadu 1983 do American Legion Hall. Začátek v 8 hodin večer, teplá jídla a zásoba pití, dvě prostorná parkoviště, vstupné 7 dolarů.

Dokažte svou návštěvou, že českoslovenští sportovci jsou jedna velká rodina, ať již jsou slávisty, Prostějováky, Kladeňáky nebo Bratislaváky.

Večírku a sportu zdar!
Sáva Roknič
za Spartu A. B. A.

GOOD LUCK IN FUTURE
TO THE CZECH PEOPLE

**FLOWERS
BY ROMANI**

2140 S. OAK PARK
BERWYN, IL.
Dick and Nancy
Romani

James & Williams
JEWELERS

7020 W. CERMAK
BERWYN, IL.

Hlavacek Bros.
Co-Owners
788 - 9200

**LADIES- FREE \$15,-
CURLING IRON** with a full set of sculptured nails - \$40.00 (reg. \$50.00)

with this ad.
442 - 6088

HAIR LTD.

7325 W. 25th ST.
NORTH RIVERSIDE, IL.

**LINN COUNTY
ABSTRACT CO.**

Držíme správné záznamy a popisy všech majetků v okrese Linn Obstaráváme zaručené výtahy z knih.

Uřadovna:

312 FIRST STREET
Jihovýchodně
CEDAR RAPIDS, IOWA
Telefon EM 5-1478

**CO-OPERATIVE FEDERAL
VÝPOMOCNÝ SPOLEK
Vánoce se blíží. . .**

21. Přichází opět doba vánočních svátků a tu stává potřeba pro dodatečné peníze k zakoupení dárků.

Připravte se na vánoce v příštím roce s otevřením si vánočního vkladu v našem Christmas Club 1984.

Určete, kolik chcete si ukládat na tento účel týdně. Tyto vklady se přijímají od listopadu letošního roku a budou vypláceny koncem října 1984. Když budete dělat všechny splátky, vyplatíme vám 5 a 1/2 procentní úroky na uložené peníze.

Pomozte Mikuláši vám zajistit veselé a bohaté vánoce v příštím roce tím, že si na ně budete šetřit kupředu.

**CO-OPERATIVE FEDERAL
SAVINGS AND LOAN
ASSOCIATION**

Obchodujte zde, kde sloužíme vašim
nejlepším zájmům.

3821 W. 26th STREET 6125 S. CASS AVENUE
CHICAGO, ILL. 60623 WESTMONT, ILL. 60559

Telefony: CH. 521-3270 Westmont 963-9500

CERMAK PLAZA DENTAL CENTER
7034 W. CERMAK RD., BERWYN
proti Cermak Plaza
tel. 788-9305-6

Otevřeno 9-5 pondělí až pátek
9-2 sobota

Večerní návštěvy dle dohody.
Vyřešíme snadno všechny problémy vašeho chrupu.
Rozumné ceny; prohlídky, porady, estimates zdarma.

Podivuhodné jsou lidské ruce: budují i boří!!!

Upozornění

Zkoušky na dětský, vánoční program na bazar Československé ženské národní rady začnou v sobotu 5. listopadu, ve 2 hodiny odpoledne na adrese 6506 západní Čermákova třída v Berwynu (ve stejném bloku jako

firma Pancner). Děti, které chtějí účinkovat v tomto programu, ať se dostaví na první zkoušku 5. listopadu na shora uvedenou adresu. O bližší informace volejte 985 - 9305

FREE DELIVERY OR FREE LITER OF POP

ROSATI'S

2724 S. HARLEM RIVERSIDE, ILLINOIS
Limit 1 per customer

Javurek
FURS

6615 W. CERMAK BERWYN'S FUR SHOWROOM
484-0917

GRATULUJEME K 65. VÝROČÍ NEZÁVISLOSTI ČESKOSLOVENSKA

ČERMAK DUNKIN DONUTS

6601 W. CERMAK BERWYN, IL.
Tel. 788-0055

Compliments of

CLEARING DISPOSAL INC.

5245 WEST 38th ST. CICERO, IL. 60650
656 - 5350

Vzpomínáme největšího svátku Československé republiky

28. října 1918

BAAR and BAAR

Realtors

KUPTÉ ANEBY PRODEJTE VÁŠ DŮM NAŠÍ SLUŽBOU, 38 LET NA STEJNÉM MÍSTĚ!

6335 W. Cermak, Rd. Berwyn, Ill.

Miki Spigel

CERMAK RD. REALTY

6226 W. Cermak Rd. Berwyn, Ill.

ČERMAK PLAZA DENTAL CENTER

7034 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.

GRATULUJEME K 65. VÝROČÍ VZNIKU ČSR

FASHIONS BY EVE

6719 W. CERMAK BERWYN, IL. 60402
484 - 7082

BEST WISHES from

Loretto Hospital

645 S. Central Ave. Chicago, Ill. 60644
626-4300 and also
FAMILY HEALTH SERVICES
6005 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. 60650
656-2883

Vzpomínám významného dne československé historie
28. ŘÍJNA 1918

GEORGE ŠTĚRBA
Cicero, Ill.

COMPLETE TRAVEL SERVICE

6118 W. CERMAK RD. CICERO, IL.
Tel. (312) 863-3681 nebo 242-3590

Gratuluje k 65. výročí nezávislosti ČSR

Lístky na: letadla - vlak - cesty lodí

Specializujeme se na cesty do Československa a zařizování návštěv čs. občanů do USA. Zprostředkujeme zaslání dárků na Tuzex do Československa.

JEDNOTA ČESKOSLOVENSKÉ SPOLKY V AMERICE

NEJSTARŠÍ BRATRSKÁ PODPŮRNÁ JEDNOTA V USA nyní pod novým jménem

ČSA FRATERNAL LIFE

věnuje vzpomínku k 65. výročí vyhlášení nezávislosti a samostatnosti Československé republiky

ÚVAHY
Pro nás starší

Byl jsem mladý, ale teď jsem starší, a neviděl jsem spravedlivého opuštěného. Žalm 37:25.

Dnešní úvaha je pro mne a všechny starší. Když člověk přijde do určitého věku, najednou pozná, že už není tak silný a nemůže dělat, co by chtěl. Jenom Všemohoucí Bůh mně a vám starším může pomáhat překonat nebezpečné údobí stáří.

Pane Bože, nedovol, abych zavíral oči před skutečností. Zabraň mi, abych měl pokušení všechno a všechny napravovat a plést se do záležitostí, po kterých mi nic není. Dej mi, abych napřed o všem přemýšlel a nebyl náladový, abych každému, kdo potřebuje pomoc, se snažil pomoci a přitom se nikomu nesnažil vnutit své já. Nikoho nesoudit, své životní skladiště zkušeností rozdávat, ale ne s pýchou. Abych neztrácel přátele a nevnucoval ony zkušenosti těm, kteří o ně nestojí, a nezacházel vždy do podrobností. Zavři má ústa ve stížnostech na mé nemoce a fyzické bolesti. Pokud možno, necht' dělám vždy vše s úsměvem. Nech mne mé staré vzpomínky bez domýšlivosti rozdávat a předat druhým. Bože, vždy mně připomeň, že sem tam jsem udělal chyby. Jsem hrdý, že jsem nábožný podle Tvé Svaté knihy, nikoliv podle různých denominací. Svatý Bože, buď ke mně, prosím, ohleduplný, čím dál budu starší. Dej mi vědět, kdy mám ve svém předsevzetí vydržet a kdy mám povolit; udělej pro mne správné rozhodnutí, ve správný čas, ve správnou dobu a vždy všechno se slušností. Nikdy nechci být starý, jenom starší...

E. Svpták

VALLEY AUTO WRECKERS - TOWING
We buy and sell late model auto parts. Glass - starters - generators - New and rebuilt
257-6401 and 257-2486
See Jerry Chytil
107th and Rt. 83 - Lemont

ISKA
PAINT-WALLPAPER
6113 W. CERMAK
CICERO, ILL.
656-2583

VZPOMÍNKA NA DRAHÉ RODIČE, BABIČKU A DĚDEČKA

Emily Berousek James Berousek

ZEMŘELA 9. SRPNA 1982 ZEMŘEL 31. ŘÍJNA 1982

Vzpomínky na vás trudné, slzy nám do očí svádí, to proto, že měli jsme vás všichni tak upřímně rádi.

Něžnou vzpomínku věnuji:
EMILY (JOHN) PATEK a BLANCHE (JOHN) MORO - dcery; MICHELE MORO, JOHN DAVID PATEK a KATHERINE J. MACK - vnoučata.

*
"Čas je peniaz"- drahú nemrhajže dobu:
Skorej, ako myslíš, nakloníš sa - k hrobu!
*

Oznámení úmrtí

Oznamujeme všem přátelům a známým, že zemřela naše milovaná maminka, tchýně a babička, paní

MINNIE NENNINGER

rozená Mráz, manželka po zesnulém William Nenninger, obydli Berwyn.

Zemřela v úterý dne 25. října 1983 v 8. 10 hod. večer ve věku 86 roků. Narodena byla v Chicagu v Illinois.
Byla členkou Cicero Rebekah Lodge čís. 44 IOOF a Local čís. 6 Amalgamated Clothing Workers of America.
Pohřeb drahé zesnulé se konal v pátek dne 28. října 1983 v 10. 30 hod. dopoledne z kaple pohřebního ústavu H. Mařík a synové, 6507 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. na hřbitov Rosehill.

Zanechává zde:
ALLYNE HEJDA, dcera; KENNETH HEJDA, zet'; RUSSELL a ANDREA HEJDA - vnoučata a ostatní přátelé.

Další informace sdělí pohřební ústav H. Mařík a synové, tel. 484-6310 nebo 242-3255

SLUŽÍ ČESKÉMU OKOLÍ
V RIVERSIDE A NORTH RIVERSIDE
OD ROKU 1948

Kuřátko- pohřební ústav

TEL.: 447-2500

KENNETH KUŘÁTKO - DONALD KUŘÁTKO
25th & DES PLAINES AVE.,
NORTH RIVERSIDE, ILL. 60546

Woodlawn
hřbitov
Mausoleum
Krematorium

Navštivte naši novou zahradu krypt a mausoleum

7600 West Cermak Road
Forest Park, Illinois 60130
442 - 8500

POSTA BOJOVNÍKŮM

Americká vlajka na pomníku padlých vojáků na Českém národním hřbitově bude vyvěšena k počtu těchto veteránů:

OTTO VOTAVA	MONDAY, OCTOBER 31, 1983
VACLAV SCHULTZ	TUESDAY, NOV. 1, 1983
JOHN STRIBRNY	WEDNESDAY, NOV. 2, 1983
IRVIN C. ECHERER	THURSDAY, NOV. 3, 1983
RUDOLPH SMIDL	FRIDAY, NOV. 4, 1983
GEORGE RUŽIČKA	SATURDAY, NOV. 5, 1983
STEVEN J. MULLET	SUNDAY, NOV. 6, 1983

Oznámení úmrtí

Oznamujeme všem přátelům a známým smutnou zprávu, že zemřela naše milovaná maminka, tchýně, babička, prababička a sestra, paní

Josephine PETRANEK

rozená Sobehrad, manželka po zesnulém Louis Petranek, obydli Mountain Home, Arkansas, dříve Berwyn, Ill.

Zemřela v úterý dne 25. října 1983 ve věku 85 roků. Narodena byla v Československu.
Pohřeb drahé zesnulé se bude konat v pondělí dne 31. října 1983 v 10 hodin dopoledne z kaple pohřebního ústavu Ivins-Petržilka, 80 Burlington Rd., Riverside, Ill. a odtud na Český národní hřbitov v Chicagu.

Zanechává zde:
LADDIE a RICHARD PETRANEK - synové; MARIE DUSEK, dcera; ANTONIE PELICH, MARIE YOUNG a ANN SKOUMAL - sestry; CASIMIR SOBEHRAD, bratr; BARBARA a VERA PETRANEK - snachy; zemř. JOSEPH DUSEK, zet'; 4 vnoučata a 4 pravnučata.

Další informace sdělí pohřební ústav, tel. 447-2261
Návštěvní hodiny v sobotu od 6 do 9 hod. večer a v neděli od 2 do 9 hod večer.

Noworul Memorial Chapels
2658 S. Central Park Ave. Telefon: 762-22 33
Chicago, Illinois 60623

BROSH CHAPEL
"Instituce věnovaná službě veřejnosti"
UMĚLE CHLAZENÁ VARHANY
1028 3rd Street SE. Telefon EM 2-8837
CEDAR RAPIDS, IOWA

ČESKÝ NÁRODNÍ HŘBITOV
v Chicagu

Již přes 100 let dobře slouží potřebám československé krajanské veřejnosti v Chicagu a okolí.
Pohřbívání do země, zehem a do krypt
MASARYKOVA MAUSOLEA s křídly Dr. Ed. Beněš a Gen. M. R. Štefánik.
Obstaráme letní i zimní zdobení hrobů, jakož i bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a ostatní potřeby a služby spojené s údržbou.
Tel. 788-8442, 539-8442
5255 No. Pulaski Rd.
CHICAGO, ILL. 60630
Poslouchejte náš radiový rozhlas každou neděli v 9 hodin ráno na WTAQ.

Pomozte nám rozšířit okruh předplatitelů

ANO, žádám o zaslání ukázkových čísel a mám zájem se stát novým předplatitelem.

YES, I would like to see more sample copies and am interested in becoming new subscriber to the

Laskavě pošlete co nejdříve.

Please mail in, today

Sunday only (Nedělní) Nedělní (pouze)

Daily (Includes Sunday edition) Denny (zahrnuje nedělní vydání)

Weekly (Hlasatel Týdeník (Hlasatel)

NAME (Jméno)
 ADDRESS (Adresa)
 CITY (Město)
 STATE (Stát)
 ZIP
 TELEPHONE

1970 29. ŘÍJNA 1983

VZPOMÍNKA

S nehynoucí láskou vzpomínáme v tyto dny, neboť je tomu již 13 roků, co se k věčnému odpočinku odebrala naše milovaná manželka, matka, tchýně a babička

MARIE SVOBODOVÁ

A NYNÍ VĚČNÝM SPÁNKEM ODPOČÍVÁ NA ČESKÉM NÁRODNÍM HRBITOVĚ

Tys odešla a není slov, jak poděkovat za tvou lásku, za tvou péči, za tvou starost. A nikdo už tě nikdy nezastoupí.

K uctění světlé nehynoucí památky věnuji: VOJTĚCH SVOBODA, manžel, 2 dcery, 2 synové, 13 vnoučat jménem celé rodiny.

Vzpomínáme slavného dne

28. ŘÍJNA 1918

CERMAK'S HOME FOR FUNERALS

5844 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.

Telefon 652 - 0243

Založeno 1880

Nazajtra, kto odkládá, nedosiahne to, čo hľadá.

Vážená redakce a milí čtenáři!

Především sděluji, že pan Jan Vobliza z Českého domova v Chicagu vřele pozdravuje všechny čtenáře, pracovníky v redakci a všechny pány a dámy dopisovatele.

Srdečně děkuje předsedovi Dennyho Hlasatele panu Josefu Kučerovi za svazek nedělních a denních čísel Hlasatele zasláné pro české spolubydlící v Českém domově, kterých je tam toho času 180.

Dále - na přání čtenářů - sděluji, že došlo k úrazu, který pan Vobliza utrpěl. Dle jeho vyprávění byl jako každý jiný den na procházce a když se vracel do svého pokoje, musel obejít na nádvoří nákladní automobil, který do domova přivezl různé potřeby. Právě, když došel k zádi auta, řidič znenadání tak rychle zacouval, že panu Voblizovi nebylo možno uskočit stranou, takže byl sražen k zemi. Zůstal v bezvědomí ležet mezi zadními koly auta. Na štěstí jistý dělník, který v tu dobu opravoval střechu, viděl, co se stalo a křikl na řidiče - stop! A to - jak pan Vobliza řekl - mu zachránilo život, neboť stačilo pouze několik inčů pohybu a deferenciál by mu býval rozdrtil hlavu. K vědomí se probрал až na nosítkách v nemocnici, kde podle rentgenového snímku zjistili, že kosti a vnitřní orgány jsou v pořádku, ale pohmožděniny celé pravé strany těla a ruky byly a dosud jsou velice bolestivé. Pacient se však zdá být velmi dobrý, neboť se v úhledně zotavuje.

Při prvním i druhém povstání z křesla potřeboval sice moji podporu, ale nakonec mi nabídl provedení domovem, o což jsem si ani netroufal požádat a což jsem s velkým povděkem přijal. Při prohlídce jsem byl opravdu překvapen účelným uspořádáním ubikací a všude vonící čistotou. To už pan Vobliza - k mému nemalému údivu - běhal jako mladík (i když s hůlčičkou) mezi "svými děvčaty", jak ve svých 93 letech opakoval, které mi s nevšedním zájmem a potěšením představoval.

Za své dobré zdraví v posledních letech - jak zdůraznil - vděčí nejen svědomité péči personálu domova, ale hlavně správně vedené kuchyni s ohledem na zdravotní stav obyvatel.

Pan Jan Vobliza je starý sokol, má zdravý selský rozum a dobrý kořen, je dobrosrdečný a vtipný a co hlavní, je vlastenec tělem i duší. Vděčím příležitosti si s ním pohovořit a upřímně mu stisknout pravici.

Pana Voblizo, děkuji Vám za Vaši ochotu a ze srdce Vám přeji brzké a úplné uzdravení a do dalšího života skálopevné zdraví, abyste mohl ta "svá děvčata" obveselovat ještě hodně let přes tu stovku.

Nazdar!

F. H.

Vzpomínáme významného dne československé historie
 28. října 1918
Svec & Sons

FUNERAL HOME
 6227 W. CERMAK RD.
 BERWYN, IL. 60402
 Tel. 484 - 2050

Congratulation on your 65th Anniversary
John T. Chrastka
 two locations to serve you:
 6301 W. CERMAK RD. BERWYN 788 - 8240
 3452 GRAND BLVD. BROOKFIELD 387 - 7787

Ziadaj radu: stc ľudí ti hned' pomáha, ziadaj skutok: všetkých sto sa pohnúť zdráha.

Vzpomínáme významného dne
 28. října 1918

Funeral Home of Berwyn

6507 W. Cermak Rd.
 Berwyn, Ill. 60402
 484-6310 nebo 242-3255

Vzpomínáme slavného dne
 28. října 1918

LINHART A SYNOVÉ
 pohřební ústav

6820 W. Cermak Rd.
 Berwyn, Ill. 60402
 749 - 2255

Živé obrazy z českých dějin

V rámci festivalu ve Wilberu v Nebrasce jsou na pořadu programy živých obrazů z českých dějin a legend pod názvem **Czech Pageant**. Je to dílo obětavé práce Katynky a Joa Vosoby, barevné scény s českým i anglickým doprovodem, podbarvené krásou naší klasické hudby. A věřte, že toto divadlo, které je dosud jediným tohoto druhu v české Americe, vyžaduje, abyste i vy připravili podobný, zábavný i výchovný pořad i ve vašich spolkách. A neúnavní manželé Vosobovi tiskem vydali ty nejlepší části jejich programů v knížce **Tales of the Czechs**, ilustrované jejich dcerou Beth.

Pěkná knížka stojí 6.95 dolarů. Jen napište na adresu: Nebraska Czechs of Wilber, Ne., 68465. K této ceně přijde 70 centů na poštovné (pro zájemce o knihu z Nebrasky nutno přidat 28 centů na sales tax.) Výtěžek knihy je určen pro České muzeum v Wilberu.

V. Kučera

Podporujte obchodníky,

★★★★★ - **kterí oznamují v Hlasateli!**

Uzávěrka do
9:00 hod. dop.
pro příští den.

749-1891
749-1898

★★★★★

Deadline is
9:00 am for the
next day.

malý oznamovatel

MAJETKY NA PRODEJ

Hledáte majetek v českém okolí anebo chcete prodat? Zavolejte

DENNIS KABELKA
484-6996
PAV REALTORS
6430 W. Cermak Rd.
Berwyn

MAJETKY NA PRODEJ

MIKI SPIGL
CERMAK RD.
REALTY
484-4800
6226 W. Cermak
Berwyn, Ill.

CICERO - novější 4 byty, 6 pokojů, 3 ložnice, 1 1/2 koupelny, 4 pokoje a 2 byty 3 ložnice. Rekreační místnost, skleněné dveře na patio, velice čisté, dobrý příjem.

CICERO - dvoudodinný, 2 oděi, plynové topení, moderní kuchyně, plný sklep, plná půda, velký pozemek, na 2 auta garáž, \$59,000.-

BERWYN - 18. a Highland, 5 pokojů zděné bungalow nízké daně, ihned k nastěhování, \$51,900

BERWYN - jižně od 22. na East Ave. Velice čisté 2 ložnice, možno třetí, plyn. topení, plný sklep, částečně dodělaný, novější střecha, automatické dveře v garáži, \$58,900.-

MAJETKY NA PRODEJ

NORWOOD PARK
6201 N. Natoma Ave.
OPEN HOUSE Sat.
Sun. Oct. 29/30: 2 to 6 P.
EST. SALE BUY DIRECT
FROM HEIRS
3 bedroom brick ranch on
corner near schools.

Překlady a Emigrační věci

PŘEKLÁDÁM do angličtiny osobní a školní doklady, notářsky ověřené, daně.

O. KOVÁŘ
Towne Realty
6131 W. Cermak Rd.
Cicero, Ill. 60650
656-3860

MAJETKY NA PRODEJ

KUPTE ANEBU PRODEJTE VÁS
DUM NAŠÍ SLUŽBOU. 38 LET
NA STEJNÉM MÍSTĚ!

LILLIAN M. BAAR

BAAR & BAAR REALTORS
6335 W. CERMAK RD
Berwyn, Illinois
YOUR LUCKY NUMBER
788-4665

BARVENÍ A PAPIROVÁNÍ

S evropskou zkušeností

OLDŘICH KOJECKÝ
Vnitřní a venkovní barvení. Odborná, čistá a poctivá práce. Speciální vymazávání stěn a stropů před barvením. Pojištění. Rozpočty zdarma. Volejte po 5 hodině.
TO3 - 7834

STAVEBNÍ ODBOR

TONY MANASEK AND SON

- * Tuckpointing
- * Chimney repair and rebuild
- * Caulking
- * Roofing

Senior citizens dáváme 10% slevu.
Volejte česky nebo anglicky:
229-1667 nebo 458-3567

OLGA FOLTYN
REALTOR - ASSOCIATE®
Mluvime Česky

U S REALTY AND ASSOCIATES, INC.
2100 Gulf Gate Drive
Sarasota, Florida 33581
Office: 813-924-1113
Eves: 813-922-5218

ERA REAL ESTATE
Each office independently owned and operated

Ondrus & Son

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří, hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperii) do kuchyně, pokojů a ložnic, soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen; sklad hotových prošivaných dek a polštářů z husího prachového peří a dakronu. Velký výběr bed-spreads a draperii téže barvy.

NAVŠTIVTE NÁS!

Rádi poradíme a odborně obsloužíme česky i anglicky. Máme 48-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

TĚŠÍME SE NA VÁS!

6533 West Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
GU 4-1700

Hned napoti obchodu p. F. Pancnera.

Western

FDIC

National

Bank

5801 West Cermak Road
6001 West Ogden Avenue
Cicero, Illinois 60650
Telephone 656-2000

Banking Hours
MONDAY 9 a. m. to 3 p. m.
TUESDAY 9 a. m. to 3 p. m.
WEDNESDAY 9 a. m. to 3 p. m.
THURSDAY 9 a. m. to 3 p. m.
FRIDAY 5 p. m. to 7 p. m.
SATURDAY 9 a. m. to 12 noon

Drive-In and Walk-Up
7 a. m. to 7 p. m.
7 a. m. to 7 p. m.
7 a. m. to 6 p. m.
7 a. m. to 7 p. m.
7 a. m. to 7 p. m.
7 a. m. to 6 p. m.

A FULL SERVICE BANK

ZPRÁVY ze Sokola Berwyn

Bratři a sestry!

Přicházím vás pozvat na neděli 30. října, kdy budeme mít v naší sokolovně harmonikáře. Přijďte si zatančit.

Dále si vás dovoluji pozvat na neděli 20. listopadu, kdy budeme mít Children Fun Fair a vánoční bazar.

Těž budeme mít Bake sale od 11 hodin dopoledne do 4 hodin odpoledne.

Tak si poznamenejte toto datum do kalendáře.

Příští schůze se bude konat 10. listopadu v 8 hod. večer. Dostavte se v hojném počtu.

Nashledanou!

Agnes Švestka

Čištění koberců a čaloun. nábytku

Nechte si vyčistit vaše zdi, koberce a nábytek ve vašem bytě, kanceláři nebo restauraci od specialisty zdravou, oblíbenou metodou Von Schrader. Všechna práce zaručena, zdarma rozpočty. Zavolejte KBD, kompletní čisticí služba.

KAREL B. DUŠEK
484-7684

Střechařství

- * Střechy
- * Komíny
- * Žlábký
- * Odpad

Volejte: Jerry

česky 542 - 5435
angl. 247 - 7784

Výborně vyřizujeme cesty vašich příbuzných z Československa do USA
CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 CHICAGO (312) 242-6110

Skupinové lety do Československa po celý rok

Připravujeme velký program na rok 1984

Sledujte naši oznámku ohledně bližších informací.

VYŘIZUJEME TUZEXOVÉ OBJEDNÁVKY

František a Štěpán Latinovi
VÁS SRDEČNĚ ZVOU
na výborné česko-americké jídlo do restaurace

Old Prague

5928 W. CERMAK RD. CICERO Tel. 863-1106

OLD PRAGUE RESTAURANT a CAMELOT INN
(Býv. Blue Crest Motor Inn) Milwaukee, Wisc.
10900 W. BLUEMOUND RD. Tel. 258-0303

Gösser REGISTERED TRADE MARK
AUSTRIA'S FAMOUS BEER
Distributed by Stanley Stawski

Plaza Restaurant
NAVŠTIVTE
Zde si pochutnáte jak na českých, tak i amerických jídlech. Nabízíme vám importované vína a piva a z našeho baru cocktails vického druhu. Otevřeno každý den od 11 hod. dop. do 8 hod. večer. Možnost pronajímání místnosti pro soukromé účely. Prodáváme jídla do soukromých domácností - jídla přes ulici.
7016 W. CERMAK RD., BERWYN, ILL.
Tel. 795-6555
JAN a JAROSLAVA FOLTÝNOVI MAJITELÉ

PODZIM JE TADY

MARINA TAKÝ NEJLEPŠÍ PERMANENTS

MARINA'S Beauty salon
Home of the finest permanent waving formerly at 26th St. and Hamlin
Visit Marina's new salon
6234 Cermak Rd.
Berwyn, Ill.
GU 4-1118

ZPRÁVY z Klubu čtenářek Denního Hlasatele

Zápis z řádné členské schůze Klubu čtenářek a dopisovatelek Denního Hlasatele, která se konala 6. října 1983. Byla to první schůze po prázdninách a předsedkyně Marie Šlaufová přivítala všechny přítomné.

Rozloučila se s námi přítelkyně Anna Boseková, která bude bydlet s dcerou v Kentucky. Přejeme jí to nejlepší.

Pozvanými hosty na této schůzi byly paní Agnes Švestková a paní Stella Vodrážková.

Těšilo nás, že přítelkyně Marie Sedláčková z Fox Lake se mohla dostavit do schůze, je to naše dlouholetá pracovnice. My ji vždy velmi rády uvítáme. Členky Marie Šimaková a Morrisová jsou v Nursing Home, přejeme jim brzké uzdravení, též paní Helen Jantačová a Marion Agnichová.

Náš "Kuchyňský výbor" - Emily Hofraiterová, Rose Andelová a Rose Doležalová - připravil zvláštní lunch. Děkujeme Emily za její dobrý dort.

Banket na oslavu 50. výročí trvání bude 25. ledna 1984 a předsedkyně Šlaufová prosí členky, aby vrátily knížky v příští schůzi.

V programu vystoupil pan Wesley Vodrážka, attorney at law, který měl zajímavý proslov a vysvětlil, proč je důležité mít poslední vůli sepsanou.

Potom předsedkyně schůzi ukončila, neboť doba již pokročila.

Nashledanou v příští schůzi, která bude 3. listopadu 1983, v Mid America v 11 hodin dopoledne v obvyklé místnosti.

P. S. Nezapomeňte v poslední vůli také na Hlasatel.

CHCETE STRÁVIT PŘÍJEMNOU DOVOLENOU NA FLORIDĚ? Navštivte krajanský motel:

Jasmin Villa U MORE
801 S. Ocean Blvd.
POMPANO BEACH, FLORIDA 33062

Budete se cítit jako doma, uvítá vás rodina MANÁKOVA
Tel. 305-941-7930 Lajoš a Jana

Houby - Houby - Houby

Jako každý rok máme na skladě importované hříbky - nejlepší k masu nebo na bramboračku. "Kubu" i jinak - což každá kuchařka ví!! Pochutnáte si. Uspokojí i sebenáročnější!

Máme tři druhy hříbků:

Světlé hruběji krájené, nejlepší druh -

1 libra - \$ 48. -, pošt. \$ 50. 85

1/2 libry - \$ 24. 25, pošt. \$ 26. 90

1/4 libry - \$ 12. 50, pošt. \$ 14. 35

Světlé, drobnější - jemně krájené - (výborné na omáčky a polévky)

1 lb. \$ 24. -, pošt. \$ 26. 85

1/2 lb. \$ 12. 25, pošt. \$ 14. 90

1/4 lb. \$ 6. 50, pošt. \$ 8. 35

Tmavší, hrubě krájené, z dubových lesů - ne vzhledem, ale vůní a chutí, výborné zvláště na "kubu". Vůni poznáte kvalitu!

1 lb \$ 39. -, pošt. \$ 41. 85, 1/2 lb. \$ 20. 00, pošt. \$

22. 65, 1/4 lb \$ 10. 25, pošt. \$ 12. 10

Nové čerstvé zásoby

Kmín, majoránka, mák, kroupy, pohanka a mnohé jiné druhy kuchyňského koření a potřeb, čaje, byliny, čokoládové kafičko s rumovou příchutí, cukrovinky, čokolády i mnohé jiné. Rekordy, 8-Track kasety, zpěvníky

Broušené sklo, keramika, české granáty, české knihy, panenky v krojích - vše nelze jmenovat.

Vánoční výběr blahopřání v mnoha řečích překonává vše, co jsme kdy měli.

Těšíme se na vaši návštěvu!

Zákazníky z Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1. 00 zaplatili o 6 c více na státní daň

TUZEX

Zásilky a prošívané pečukázky vyřizuje rychle, spolehlivě a zaručeně. Též vyplácení fondů (trust) porůznotostí příbuzným v Československu bezesrážek.

F. PANCNER, Inc.

Importér a zástupce Tuzexu, Artle, Unileopu a jiných čs. podniků
6514 West Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
tel. : 484-3459

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe vám nabízí nejvýhodnější druhy životních pojištění, pojišťky poskytující pravidelný starobní důchod, jakož i pojišťky hypoteční.

PHONES: (312) 242-2224 or 795-5800

2701 So. Harlem Ave., (P.O. Box 249) Berwyn, IL 60402-0249

Operace obličejí a transplantace vlasů

SPECIALIZUJEME SE POUZE NA VÝŠE UVEDENÉ

Volejte pro schůzku

WAFIK A. HANNA M. D.

3722 S. HARLEM RIVERSIDE 442-7111

40 S. CLAY HINSDALE 887-8180

BERWYN NATIONAL BANK

JEDINÁ ČESKÁ BANKA
7112 W. CERMAK ROAD
BERWYN
TELEFON 5T 8-4700

Pondělí, úterý, čtvrtek 9 ráno do 3 odpo. Ve středu zavřeno Pátek 9 ráno do 8 večer Sobota 9 ráno do 1 odpoledne

1897 OSMDESÁT ŠEST ROKU USPOKOJIVÉ SLUŽBY 1983

Eighty-six Successful Years in Fraternal Life Insurance

WESTERN FRATERNAL LIFE ASSOCIATION

ZÁPADNÍ ČESKO-BRATRSKÁ JEDNOTA CEDAR RAPIDS, IOWA

The Largest Czech-American Fraternal Association

ELMER F. KARASEK, President
EDWARD J. ROZSYPAL, Chairman of the Board
RAYMOND L. MILLER, Vice-President
HOWARD J. WOLFE, Secretary
PHIL J. TORTICIL, Treasurer

Pojištění pro celou rodinu

Na vánoce do Československa

Odlety 15. a 22. prosince na 14 nebo 21 dní.

Speciální zimní zájezdy

HAWAII - 8 dní - 3 ostrovy, doprovázená túra. Odlet 22. ledna 1984.

BUS Tour na FLORIDU - 9-denní zájezd do oblasti Orlanda a návštěvou Disney World, Epcot Center a Sea World. Cena jen 369.00 dolarů. Odjezd 10. února.

BUS TOUR na Milwaukee Folk Fair - neděle 20. listopadu. Cena 17.00 dolarů včetně autobusu a vstupného na národopisný program.

TUZEX - oblíbený dárek vašim příbuzným a přátelům. Pošlete včas než bude předvánoční nával.

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. CERMAK RD., BERWYN, ILL. 60402
Tel: 312-749-1333 nebo 242-1512

Penze ze západního Německa

Zjištění - projednání žádosti - invalidní důchod - starobní důchod - vdovský důchod - úrazový důchod - válečná penze.

V případě, že jste 2, 3 nebo 4 roky pracoval v západním Německu, zavolejte COD 312 -271 -0657 - cestovní kancelář

Hansa

4727 North Lincoln Ave., Chicago, Illinois 60625.

Otevřeno od 10 AM do 5 PM denně mimo neděli
Případy vyřizuje Werner Zahn

Není důležité, abyste se dostavili osobně do cestovní kanceláře Hansa. Napište nám nebo nám zatelefonojte. Všechno může být vyřízeno písemně nebo telefonicky.

Hotline watts - 800 - 621 - 6727

PAVEL JAVOR

TORZO DOMOVA

Kdo ztratil domov, po zemi chodí hluchý a němý,
i kdyby hovořil všemi jazyky světa.
Mlčím. Srdce už nemůže zpívat, kvést nadějemi,
dávno v něm umřela Milost velkého selského léta.

Do tvého jasu, domove, zapadla dálka. Temný stín číší.
Do mého života, který byl prostý a selský a hojný.
V nedělních sednicích na stěnách ještě dnes visí
zažloutlé obrázky padlých z veliké světové vojny.

Škoda, že's Osude, rozhodl jinak v úradku těžkém a jiném,
škoda, že's nedal mi orat a sít a sbírat každíčkový klásek.
Ještě dnes vzbouzím se ze sna v zahradním altánku stinném,
kde svoje housličky ladíval sedmihlásek.

Kdo ztratil domov, k životu cizímu se jenom nutí.
Domove selský, slyším tvé písně a lesy a jezy,
píseň tvých ohnic, když po dešti vykřikly vysokou žlutí,
zpěv nocí májových, když u vrat doutnají kvetoucí bezy —

Už jenom ve snu domov mě zdraví a vítá
a celý život se vrací v žňovém dni dlouhém a parném,
tátovy široké ruce, mamčin úsměv, když svítá,
i dnes je Jitřenkou v životě smutném a marném.

Za zimních nocí veselé rolničky slyším,
zpěv mladých děvčat deroucích hebké a bělostné peří.
Den ze dne hovoří domov vzlyknutím tichým a tišším,
tak jako srdce když doufá, když ještě věří —

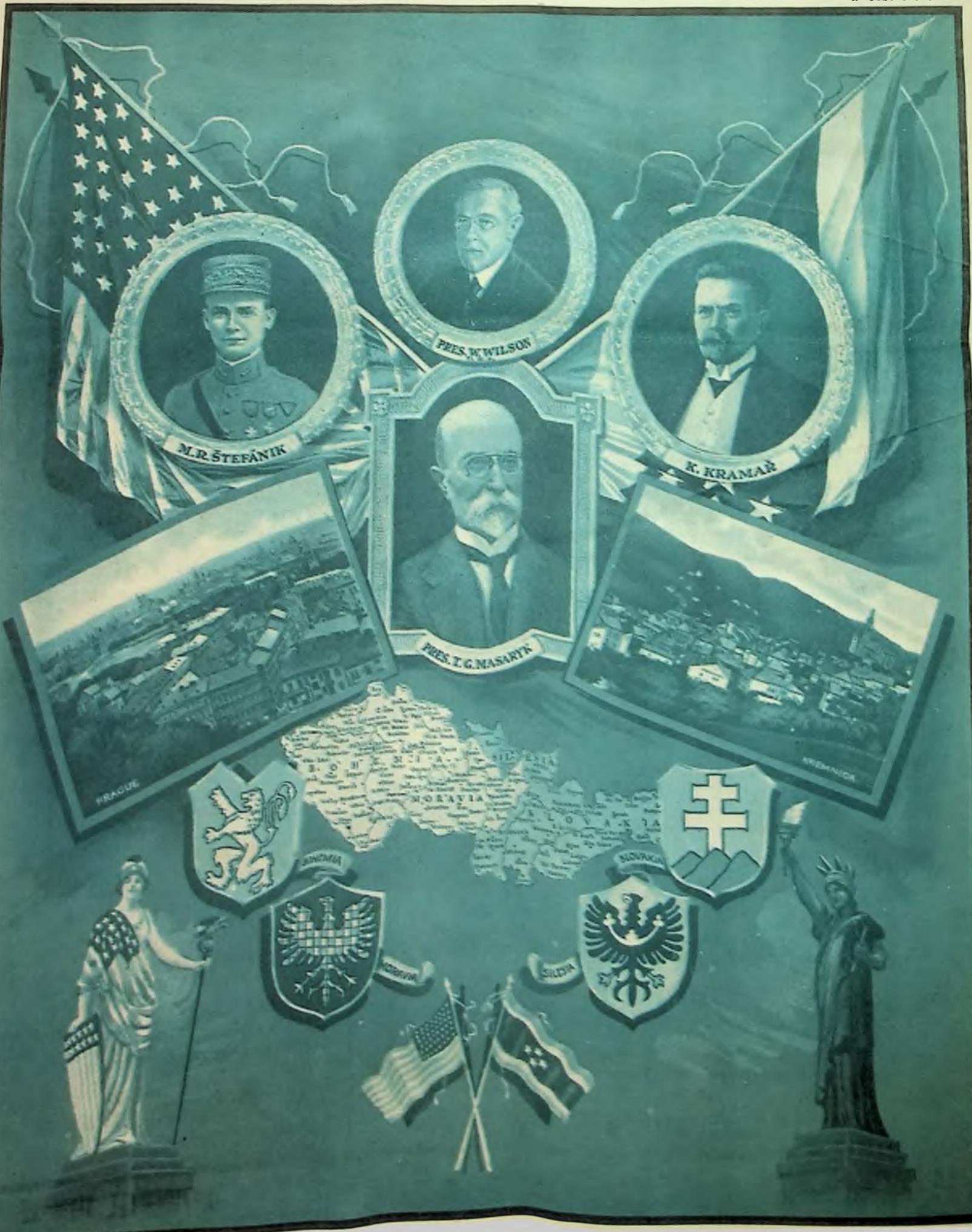
Ještě se ozve v mé písni krajina přívětivá,
chalupa rodná, sednice s azalkami i s klokočím,
starého kováře perlík ještě mi do veršů zpívá,
dobráka poctivého se srostlým vysokým obočím.

Miluji řeč naši rodnou, (o které nikdo tu neví,
jedinou zástavu věrnou, jediný bezpečný štít,
řeč, kterou nemůžeš zapřít, odhodit tak jako plevy,
oračů rozprávku vláčnou, pospěch srn běžících k prameni pít —

K Tobě se, Bože můj, modlím. Kéž ještě velký dluh splatím,
k Tobě, Jenž řídíš pozemské cesty, běh hvězd.
I kdybych nevěřil, že se tam vrátím,
my, chudí vyhnanci, my měli pravdu

a právo

a čest . . .

Introducing . . .

Mid America's New One Year Certificate

The new one year certificate joins our family of certificates that offer you a high rate of return with a wide range of maturity options.

Beginning October 1, 1983, all Mid America Certificates of Deposit are available with two new features:

- flexible maturity dates
- additional deposit options

This means that **you** can choose a maturity date from 1 day to 10 years, plus, make additional deposits up to 30 days after opening any certificate with a term of more than 30 days.

Don't delay. Lock in today's high rates and retain the security of an investment insured by the FSLIC, an agency of the Federal Government. A sound investment now will make your financial future brighter.

Substantial penalty is required for withdrawals before Certificate maturity.

**MID AMERICA
FEDERAL SAVINGS**

Assets over
\$700 MILLION

CICERO
5900 W. Cermak Road
Phone 863 6700

RIVERSIDE
40 E. Rivington
Phone 442 9700

LA GRANGE PARK
1921 E. 31st St.
Phone 579 1400

WESTERN SPRINGS
40 W. 47th Street
Phone 246 8990

CLARENDON HILLS
55th & Holmes
Phone 325 7300

WHEATON
250 E. Roosevelt Rd.
Phone 653 4800

ST. CHARLES
2600 E. Main St.
Phone 377 2100

NAPERVILLE
1001 S. Washington St.
Phone 420 1001

4800 W. Cermak Road
Phone 656 1770

9 E. Ogden Ave.
Phone 420 8000

... You're never more than 5 miles from a Mid America Federal Savings office in the western suburbs™

Jedna z té krásné kytice je posledním pozdravem Hlasatelů.

Poslední list pro letce Maca

Tento dopis Vám posílám na věčnost, pane Mac. Tam na druhý břeh, jenž čeká na každého z nás, na němž se jednou všichni shledáme. Nebudu sám, kdo Vám bude vyčítat ten náhlý odchod. Vždyť Váš "Macův svět" byl světem každého z nás. Byl světem pravdy, světem radostí i bolestí, světem prostých, čestných lidí. Váš článek zůstal nedopsán a pero ještě neuschlo. Režim v Praze se k Vám, jako je každému vojáku svobody, zachoval co nejkrutěji, ale vlast ta nikdy nezapomíná svých věrných synů. Myšlenky tisíců čtenářů budou dnes i v mnoha letech příštích zalétat k Vašemu hrobu do dalekého Skotska. Do kraje, který jste nám tak kouzelně přiblížil ve svém "Světě", z něhož jste vedl jako sám voják v poli svůj boj o zachování krajanského tisku. Práce pro Titany a idealisty. Jen ten, kdo ji dělá, ví, co to potřebuje lásky k lidem, lásky k rodné domovině.

Opustil jste ty, kteří Vás milovali a přišel mezi ty, kteří stejně - jako Vy dnes - nás opustili před Vámi.

Jára Mecu

**SOKOLSKÁ VÝCHOVA
NÁM POMOHLA ZÍSKAT
SAMOSTATNOST**

SOKOLSKÁ VÝCHOVA NÁM JI UDRŽÍ.

PRAVDA

VÍTĚZÍ

